Liceul Academiei de Științe a Moldovei
Lyceum of the Academy of Sciences of Moldova

Centrul Colaborare Parteneriat din Moldova
Collaboration Partnership Centre of Moldova

PERSONALITĂȚI MARCANTE ȘI DISCIPOLI:
INTERFERENȚE DE VALORI ȘI COMPORTAMENTE

Se consacră aniversării a 70-a de la inaugurarea primelor institute academice din Moldova și 55 de ani de la deschiderea Academiei de Științe a Moldovei

---

OUTSTANDING PERSONALITIES AND DISCIPLES:
INTERMIXING OF VALUES AND BEHAVIORS

Dedicated to the 70th anniversary of the official inauguration of the first academic institutions in Moldova and the 55 years since the opening of the Academy of Sciences

Pontos
Chișinău • 2016

CZU 37 091 (478-25)(082)
L 59

Ideea proiectului este familiarizarea tinerei generații cu realizările personalităților marcante contemporane, cu experiențele și valorile spirituale create de ele pe parcursul vieții, precum și descoperirea potențialului tinerilor. De asemenea, ne propunem să identificăm posibilitățile tinerili generații în vederea afirmării prin intermediul proiectelor civice și activităților de voluntariat în comunitate. Ne dorim ca tinerii să se orienteze nu doar la modele de personalități marcante de peste hotare, ci și la cele din țară.

The idea of this project is the familiarization of the young generation with the achievements of the outstanding personalities of the present day, with their experience and spiritual values created throughout their lives, as well as discovering the potential of the youth. We also wish to underline how important it is to identify the possibilities of the youth to assert themselves by means of projects and common civic activities. It is very important that the youth should guide themselves not only by foreign models of outstanding personalities, but by inland models of outstanding personalities as well.

Manager de proiect: *PAVEL CERBUȘCA, doctor în pedagogie*

Colegiul de redacție: *Timur Luchin, Carolina Cicati, Nicoleta Prestescu*
Coperta: *Nichita Orz*

Parteneri:
1. Centrul Colaborare și Parteneriat din Moldova, director ***IRINA MARTÂNIUC***
2. Liceul Academiei de Științe a Moldovei, director ***IURIE CRISTEA***
3. Academia de Științe a Moldovei, președinte, academician ***GHEORGHE DUCA***
4. Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala R. Moldova (AGIRoMd), președinte, doctor în pedagogie ***MARIANA MARIN***
5. Liga Națională de Dezbateri Preuniversitare, director executiv ***IULIA MOLDOVAN***
6. Amnesty International Moldova, director executiv ***CRISTINA PERETETCU***
7. Mișcarea civică „Tinerii Moldovei”, președinte ***ANATOL URSU***

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Liceul Academiei de Științe a Moldovei:
Personalități marcante și discipoli: interferențe de valori și comportamente
Red.: P. Cerbușca – Chișinău, 2016, 48 p.
200 ex.

ISBN 978-9975-4454-9-8

© Liceul Academiei de Științe a Moldovei, 2016
© Centrul Colaborare și Parteneriat, Moldova, 2016

CUPRINS

ARGUMENT ... 5
EUGEN DOGA, compozitor, Artist al Poporului, Laureat al Premiului de Stat, membru titular al AȘM ... 6
GHEORGHE DUCA, academician, Președintele AȘM, doctor habilitat în chimie, profesor universitar ... 7
ION DRUȚĂ, scriitor, poet, dramaturg și istoric literar, membru de onoare al Academiei Române ... 8
ION TIGHINEANU, academician, prim-vicepreședinte al AȘM, doctor habilitat în fizică, profesor universitar ... 9
ION STURZA, economist, politician, om de afaceri, ex-prim-ministru al R. Moldova (1999), formator de opinie ... 10
ION GUCEAC, vicepreședinte al AȘM, membru corespondent al AȘM, doctor habilitat în drept, profesor universitar ... 11
MIHAI CIMPOI, academician, doctor habilitat în filologie, critic literar, membru de onoare al Academiei Române, membru titular al AȘM ... 12
AURELIA HANGAN, secretar Științific General al AȘM, doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar, redactor-șef al revistei BiblioScientia ... 13
MARIA DUCA, academician, membru corespondent al AȘM, rector al Universității AȘM, doctor habilitat în biologie, profesor universitar ... 14
IULIAN FILIP, scriitor, folclorist, dramaturg, artist plastic, moderatorul Clubului de Creativitate „Miercurea pe la chindii" al Liceului AȘM ... 15
VALERIU MATEI, poet, istoric, scriitor și om politic din R. Moldova, deputat în Parlamentul R. Moldova (1990-2001), membru corespondent al AȘM, membru de onoare al Academiei Române ... 16
ION HADÂRCĂ, poet, traducător și om politic din R. Moldova, deputat în Parlamentul Republicii Moldova între 1990-1998 și 2009-2014 ... 16
OCTAVIAN ȚÎCU, istoric, fost boxer profesionist, politician, ex-ministru al Tineretului și Sportului din R. Moldova (2013), profesor universitar, cercetător științific superior, Institutul de Istorie, AȘM ... 17
ION UNGUREANU, actor, regizor, ex-ministru al Culturii și Cultelor al R. Moldova (1990-1994), deputat în primul Parlament ... 17
OLGA CIOLACU, interpretă de muzică populară și de estradă contemporană, Artistă Emerită a R. Moldova ... 18
NICOLAE DABIJA, scriitor, istoric literar și om politic din R. Moldova, membru de onoare al Academiei Române și membru corespondent al AȘM, redactor șef al săptămânalului „Literatura și Arta" ... 19
MARIANA MARIN, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, președintele AGIRoMd, redactorul revistei „Învățătorul modern", cercetător științific superior, Institutul de Științe ale Educației, AȘM ... 20
IRINA MARTÎNIUC, muzicolog, rezident al Filarmonicii Naționale „S. Lunchevici", director al Centrului Colaborare și Parteneriat din Moldova ... 21
SVETLANA BIVOL, director General al Filarmonicii Naționale „S. Lunchevici" ... 22
IRINA DRUȚĂ, expert în domeniul dreptului, coordonator de program în cadrul Amnesty International Moldova ... 23
VASILE ROMANCIUC, poet, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova ... 24
AURELIAN SILVESTRU, scriitor, pedagog, doctor în psihologie, directorul Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim" ... 24
IURIE COLESNIC, corector de literatură tehnică, istoric literar, politician, membru al Uniunii Scriitorilor din R. Moldova ... 25
AURELIAN DĂNILĂ, doctor habilitat în studiul artelor, profesor universitar, diplomat, președinte al Uniunii Muzicienilor, Maestru în artă, laureat al premiului Național, coordonator al Secției Umanistice și Artă al AȘM ... 26
MARGARETA TIMOFTI, bibliograf, Prima Doamnă a R. Moldova, coordonator de proiecte sociale și culturale ... 26
TATIANA POTÂNG, doctor în filologie, profesor universitar, prorector al Universității AȘM, ex-viceprim-ministru al R. Moldova (2013-2015) ... 27
ALEXANDRU MACHEDON, inginer, manager de proiecte, președintele concernului „StarNet" ... 27
PETRU DĂSCĂLESCU, director executiv al centrului EXCEL, organizatorul Concursului Național „edUKation" ... 28
MAIA SANDU, economist, manager, ex-consilier al directorului executiv al Băncii Mondiale (2010-2012), ex-ministru al Educației din R. Moldova (2012-2015) ... 29

LORETTA HANDRABURA, doctor în filologie, conferențiar universitar, ministru al Tineretului și Sportului din R. Moldova (2015), ex-viceministru al Educației (2009-2015) 29
ANDREI MUDREA, artist plastic, discipolul marelui pictor M.Grecu 30
IANOȘ ȚURCANU, poet, eseist, prozator, membru al Uniunii scriitorilor din R. Moldova 30
VITALIE RĂILEANU, critic literar, director al Centrului Academic Biblioteca „O. Ghibu” 31
DUMITRU CRUDU, poet și dramaturg, membru al Uniunii Scriitorilor și Uniunii Teatrale din R. Moldova, al ASPRO și redactor al revistei web „Tiuk (k-avem kef)” 32
ANATOL ȘTEFĂNEȚ, muzician, compozitor, viorist, conducătorul formației „Trigon” 32
VICTOR ZEPCA, doctor în științe medicale, conferențiar universitar, șef Laborator Sănătatea copiilor și adolescenților al Centrului Național de Sănătate Publică 33
EUGENIA TOFAN, șefa Centrului Media al AȘM, organizatoarea expozițiilor de fotografii 34
IULIA MOLDOVAN, Director executiv al Ligii Naționale de Dezbateri Preuniversitare 34
LILIA OJOVAN (LILU), vedetă de televiziune, jurnalistă la Jurnal TV, specialist în vestimentație 35
NATA ALBOT, jurnalistă, producătoare TV, blogger, activistă în diverse domenii ale societății civile 35
ANATOL URSU, președintele Mișcării Civice „Tinerii Moldovei” 36
GEORGE SIMION, liderul Platformei Unioniste „Acțiunea 2012” 37
IURIE CRISTEA, directorul Liceului AȘM, profesor de biologie, grad didactic superior, grad managerial II, managerul proiectului: „Implementarea Planului Cadru Individualizat” 37
PAVEL CERBUȘCA, vicedirector al Liceului AȘM, doctor în pedagogie, grad didactic și managerial superior, autor de manuale și curriculum, manager de proiecte, cercetător științific superior, IȘE – AȘM 38
GALINA FILIP, vicedirector al Liceului AȘM, profesoară de limbă engleză, grad didactic și managerial II, manager al programelor de instruire 39
TAMARA CRISTEI , doctor în filologie, profesoară de limbă și literatură română, grad didactic superior, Liceul AȘM, formator național, autor de manuale și programe școlare 40
VALERIU BALTAG, doctor în științe matematice, profesor de matematică, grad didactic superior, Liceul AȘM, cercetător științific superior, Institutul de Matematică și Informatică, AȘM 41
RAISA MIRON, profesoară de informatică și matematică, grad didactic superior, Liceul AȘM, mentor în pregătirea elevilor pentru olimpiade și concursuri naționale și internaționale 42
MARIA HAREA, pedagog social, grad didactic II, bibliotecar, Liceul AȘM, organizatoarea de evenimente extra-curriculare 43
ION EFTODI, grad didactic superior, profesor de matematică, președintele AO „Promovare prin inteligență” 44
ALA CRAVEȚ, grad didactic I, profesoară de geografie, managerul proiectelor ecologice 44
SERGIU CÎRLIG, grad didactic I, profesor de fizică, cercetător științific superior 45
INGA SOROCEAN, doctor în șt., grad didactic superior, profesoară de limbă și literatură română, cercetător științific 45
SORINA GRAUR, grad didactic II, profesoară de limbă engleză, coordonatorul programului de dezbateri „Publik speaking” 46
ANGELA CIORICI-FREI, grad didactic superior, profesoară de istorie, coordonatorul programului „Educație pentru democrație” 46
LILIA GOLOVEI, grad didactic II, psiholog școlar, coordonatorul programului „Turism și orientare sportivă” 47
LARISA GRINCIUC, profesoară de chimie, grad didactic II, specialist în organizarea experimentelor științifice 48

PAVEL CERBUȘCA,
doctor în pedagogie,
managerul proiectului, Liceul AȘM.

ARGUMENT

Publicația de față, întitulată **PERSONALITĂȚI MARCANTE ȘI DISCIPOLI: INTERFERENȚE DE VALORI ȘI COMPORTAMNETE** își propune familiarizarea tinerei generații cu realizările personalităților marcante contemporane, cu experiențele și valorile spirituale create de ele pe parcursul vieții, precum și descoperirea potențialului tinerilor. Cercetări excelente în diverse domenii ale științei, mari realizări în cultură, proiecte educaționale și sociale bine organizate, precum și alte implicații ale personalităților marcante, servesc pentru tânăra generație drept exemple de Muncă și Promovare prin Inteligență. Ne dorim ca tinerii să se orienteze nu doar la modele de personalități marcante de peste hotare, ci și la cele din țară. Vor fi studiate și multiplicate exemple de voluntariat și activism civic ale oamenilor de știință și cultură, care sunt modele demne de urmat de către tineri. De asemenea, ne propunem să identificăm posibilitățile tinerilor în vederea afirmării lor prin intermediul proiectelor și activităților civice comune.

Publicația este susținută de Centrul Colaborare și Parteneriat din Moldova – unul dintre partenerii principali ai Liceului AȘM, datorită căruia au fost implementate mai multe proiecte cu impact major, printre care se numără: *Școala secolului XXI în condițiile creșterii migrației tinerilor peste hotare*, în anul 2013; *Migrația și consolidarea dialogului intercultural*, în anul 2014; *Tinerii în acțiune: experiențe și perspective*, în anul 2015.

Suntem profund recunoscători oamenilor de bună credință pentru suportul acordat la editarea publicației de față.

ARGUMENT

*The present publication, entitled **OUTSTANDING PERSONALITIES AND DISCIPLES: INTERMIXING OF VALUES AND BEHAVIORS** has the aim to familiarize young generation with the achievements of the outstanding personalities of the present day, with their experience and spiritual values created throughout their lives, as well as discovering the potential of the youth. The excellent research in various fields of science, the great achievements in culture, the well organized educational and social projects and other implications of outstanding personalities, – serve as good examples of Work and Intelligence for the young generation. It is very important that the youth should guide themselves not only by foreign models of outstanding personalities, but by inland models of outstanding personalities as well. There will be also studied and multiplied the good examples of volunteering and civic activism of outstanding personalities, which are the role models for the young people. We also wish to underline how important it is to identify the possibilities of the youth to assert themselves by means of projects and common civic activities.*

This publication is supported by the Collaboration and Partnership Centre of Moldova (CPCM) – one of the main partners of the ASM Lyceum. Among the projects implemented by ASM Lyceum and CPCM one can mention: The School of the XXI century in condition of the increase migration of young people abroad, in 2013; Migration and strengthening intercultural dialogue, in 2014; Youth in action: experiences and perspectives, in 2015. We are deeply grateful to all those who have made this publication possible.

IRINA MARTÂNIUC,
director *Collaboration and Partnership Centre of Moldova (CPCM)*

EUGEN DOGA

compozitor, Artist al Poporului, Laureat al Premiului de Stat, membru titular al AȘM

Semnificația numelui: EUGEN – (din *gr.*) – ***Nobil***

Maestrul revine mereu acasă…

De câte ori trec prin centrul istoric al capitalei, orologiul de la Primăria Municipiului Chișinău anunță, cu un sentiment de mândrie și grandoare, în ritmurile muzicii maestrului EUGEN DOGA, începutul de oră. Creația lui este eternă, ea ascunde o taină care ne inspiră, ne dă viață, ne face mai buni. Muzica lui este o minune, inspiră și alină multe suflete.

Maestrul este veșnic tânăr. Atunci când se așează la pian, primește forță și fericire de la ceea ce face. „*Munca este o fericire extraordinară*”, afirmă Eugen Doga. A avut o copilărie grea, marcată de foamete, care l-a învățat că doar muncind din greu poți supraviețui și te poți afirma în societate.

Domnia Sa acceptă că tinerii văd lumea în culori diferite și poate din această cauză a vizitat Liceul Academiei de Științe la Careul dedicat Primului Sunet. Am trăit emoții de neuitat atunci când am evoluat pentru prima dată în fața dumnealui, intonând cu atenție fiecare notă din piesa interpretată. Maestrul ne-a uimit prin sinceritatea, bunătatea sa, dar și deschiderea spre noi încercări și noi provocări.

Maestrul E. Doga activează la interferența a două culturi - românească și rusă, care se completează reciproc. Creația sa le unește, îi permite să cânte despre orașul alb și despre succesele lui. Dumnealui este un exemplu de personalitate care, odată ce a cucerit culmile succesului, nu a uitat de țara natală. El ne aduce faima la nivel mondial, de aceea ne mândrim că a vizitat Liceul și institutele AȘM. Maestrul a lăsat o urmă adâncă în conștiința oamenilor, fără deosebire de vârstă și ocupație. La sfârșitul anului 2015, maestrul a organizat un Recital Muzical inedit în sala Azurie a AȘM – eveniment care a fost o binecuvântare pentru academicieni, dar și pentru tineretul studios.

Maestro is always home…

Whenever I pass through the center of the historical part of the city, the clock on the Chisinau City Hall tower announces with a sense of pride and grandeur, on the rhythms of Maestro EUGEN DOGA's music that a new hour has started. His creation is eternal, it hides a sort of magic that inspires us, gives us life, and makes us better. His music is wonderful.

Maestro is forever young; when he sits down at the piano, he receives strength and happiness from what he does. ***„Work is a great joy****”, said Eugen Doga. He had a difficult childhood during the famine, but it taught him that only hard work will help to survive and feel rewarded.*

He admits that young people see the world in different colors, and because of this he visited the Academy of Sciences High School at Knowledge Day. I lived unforgettable emotions when I sang for the first time in his presence, rounded carefully every note of my song. He amazed with the sincerity, goodness and openness to new testing challenges that life brings to him.

He works between two cultures: Romanian and Russian. However, his creation allows him to sing about the ***„****white town” on the other side too. He is the example of personality that once conquered the peak of success has not forgotten his motherland. Up till now he raises the rank of culture to the level of a European country.*

CAROLINA CICATI,
președintele clubului „Ars Rhetorica”, pasionată de dezbateri

GHEORGHE DUCA

academician, Preşedintele AŞM, doctor habilitat în chimie, profesor universitar

Semnificaţia numelui: GHEORGHE – (din *gr.*) – ***Harnic***

Dl **GHEORGHE DUCA,** cu certitudine, este una dintre cele mai remarcabile personalităţi din R. Moldova. Domnia sa se bucură de o mare autoritate în cercurile ştiinţifice din ţară şi de peste hotare. A reuşit eficient şi profesionist să integreze cele mai strălucite minţi din domeniul ştiinţei şi cercetării din republică, pentru a elabora şi a implementa proiecte, recunoscute în ţară şi peste hotare. A contribuit la renovarea Academiei de Ştiinţe şi a multor institute academice, atrăgând fonduri externe pentru modernizarea tehnologică a infrastructurii şi recalificarea cadrelor ştiinţifice.

Dl Gh. Duca, în calitate de conducător al programelor şi proiectelor de stat, este remarcat prin perseverenţa şi puterea de a învinge greutăţile din calea sa, în condiţiile instabilităţii politice, având o viziune filosofică asupra lumii. Personalitate remarcabilă în domeniul chimiei şi protecţiei mediului ambiant, Dl Gh. Duca a fost desemnat de mai multe ori preşedinte al Comitetului Republican pentru Decernarea Premiilor pentru Tineret în Domeniul Ştiinţei şi Tehnicii; este membru al diverselor comisii unde se iau decizii la nivel republican, unde sunt susţinute tinerele talente şi sunt încurajaţi să studieze în ţară. De asemenea, Dl academician şi-a adus contribuţia majoră în reformarea sistemul educaţional, de exemplu, la Universitatea AŞM (înfiinţată în anul 2007) şi la Liceul AŞM (fondat în anul 2008), create la iniţiativa sa.

În Liceul AŞM este implementat Planul Cadru Individualizat, unde elevii studiază mai puţine discipline şcolare, iar accentul se pune pe dezvoltarea competenţelor cu caracter de integrare, fiind valorificate multiple inteligenţe, prin organizarea activităţilor practice. Un element nou în Liceul AŞM este organizarea acţiunilor de voluntariat şi mentorat, sistemul de evaluare obiectiv, axat pe aprecierea capacităţilor şi a competenţelor. Drept rezultat, Liceul AŞM obţine rezultate înalte la reuşita şcolară, iar în anul 2015 s-a plasat pe locul I cu cea mai înaltă notă media la examenul de bacalaureat din ţară. În instituţie predomină o atmosferă de învăţare activă şi interactivă, elevii participă la diverse competiţii şi întruniri, există o relaţie puternică dintre cadrele didactice şi discipoli, toţi se simt parte componentă a unei familii.

Astfel, Dl Gh. Duca este înalt apreciat pentru calităţile sale: Doctor Honoris Causa al mai multor universităţi, membru al mai multor asociaţii, academii şi centre internaţionale (SUA, România, Rusia, Austria, Belgia, Polonia etc.), Laureat al Premiului de Stat pentru Ştiinţă, Tehnică şi Producţie, Titlul onorific de „Om Emerit în Ştiinţă”, Titlul de „Savant al Anului”, Titular al „Medaliei de Aur pentru Eminente Servicii aduse Cauzei Progresului”.

* * *

Mr. GHEORGHE DUCA, one of the most influential personalities in Moldova. He managed to influence most debutants in science in Moldova. I really respect this remarkable person because he renovated the educational system. Professor Gheorghe Duca was elected in 1992 member of the Academy of Sciences, and in 2000 a full member of the same academic establishment. After these successes, Gheorghe Duca was noted for his perseverance and strength to overcome the hardships of life. Prominent in chemistry, physics and environmental protection, Gheorghe Duca was appointed in 1992 chairman of the Republican Committee for awarding prizes to young researchers in science and technology, a position he holds till nowadays.

He had the motivation to found a school but not an ordinary school, but the Lyceum of Academy of Science, a school that reaches great heights every year, a school that succeeds in combining effectively all human aspects, a school that promotes our country all over the world. I am proud that in a country so small such as ours, there is strength and power necessary for development. Besides awards and achievements that we obtained, school is what remains and forms new generations, and brings success.

EVELINA CECAN,
pasionată de ştiinţe şi tehnologii educaţionale lectură şi istorie.

ION DRUȚĂ

scriitor, poet, dramaturg și istoric literar, membru de onoare al Academiei Române

Semnificația numelui: ION – (din *ebraică*) – ***Milostiv***

Inginer al sufletului uman

Pe frumoasa câmpie a Sorocii se zăresc cocorii ce poartă pe aripi valoroasele opere druțiene. El a descris răsăriturile și apusurile de pe acest ținut ca fiecare om să le vizioneze de mii de ori. E verde sufletul horodișteanului, la fel ca și iarba fragedă de primăvară, care iese din pământul înțepenit, pentru a da splendoare vieții. Mereu accesibil și drag sufletului, textul druțian e asemeni nucului care toamna dă roadă, iar vara – umbră.

Chiar dacă a ales să plece la Moscova, de fiecare dată e prezent la frumoasele noastre activități. Dl I. Druță scrie despre limbă, istorie, ecologie, cultură, astfel dând culoare literaturii naționale. În anul 2008, la 26 octombrie, i se acordă Premiul de Stat datorită aportului considerabil la dezvoltarea culturii și literaturii naționale, dar a și celei universale.

Opera druțiană e la fel ca și „Casa Mare", aici își găsește un loc oricine iubește să se delecteze cu povețe și abordări interesante ale vieții de la sat. Când lecturezi textele druțiene, parcă ești în ospeție la bunica, unde totul pare aievea: nucul de la poartă, buneii, casa mare, dealurile și câmpiile doldora de roadă și încă multe bucurii, ce ne amintesc de copilărie. Dl I. Druță ne-a învățat cum să fim oameni de omenie, la fel ca Pavel Rusu, cum să devenim înțelepți ca mătușa Ruța, răbdători în creație ca Moș Mihail, și cum să ducem cu demnitate povara bunătății noaste.

Pentru mulți concetățeni ai noștri, Ion Druță este omul care emană înțelepciune și deschidere spre o astfel de gândire – critică, dar constructivă. Noi, tânăra generație, avem ce învăța de la maestru și ne mândrim că poporul nostru are asemenea personalități notorii.

An engineer of human souls

Above the plains of Soroca, we see the cranes that wear on their wings Druță's masterpieces. Druță described the sunrises and the sunsets on this land, thus each person, who feels the author's creation close to his soul, has visited them thousands of times. This man from Horodiste has the greenest soul, the greenery that is the same as the early grass which grows from the fallow ground, the grass which offers the splendor of life. Being always accessible and beloved by us, Drutse's text resembles a walnut tree that offers harvest in autumn and shade in summer.

Even if he has chosen to go Moscow, every time he is present at our activities. Druță writes about history, ecology, culture, thus giving color to our entire national literature. Due to his considerable contribution to national and international culture and literature development, on October 26 2008, Druță was decorated with the State Award and the title „State Award Laureate".

His work is like „Casa Mare", the place for everyone who loves to enjoy the counsel and interesting approaches to rural life. While reading Druță's text, you feel at your grandparents', where everything seems real: the walnut tree at the gate, grandfather's "Casa Mare", the hills and the plains crammed with harvest, and much more joy that reminds us of our childhood and grandparents. Druță taught us how to be good people, as Pavel Rusu, taught us how to become wise as aunt Ruța, patient in creation as Moș Mihail and how to carry the burden our goodness with dignity.

IRINA ODOBESCU,
pasionată de istorie, poezie, proză și jurnalism

ION TIGHINEANU

academician, prim-vicepreşedinte al AŞM, doctor habilitat în fizică, profesor universitar

Domeniul prioritar: **Nanotehnologii şi nanodispozitive electronice.**

Dl **ION TIGHINEANU,** academician, prim-vicepreşedinte al Academiei de Ştiinţe a Moldovei, fondatorul şcolii ştiinţifice în domeniul nanotehnologiilor nelitografice, autor a peste 600 publicaţii (dintre care cca 300 în reviste internaţionale), 5 monografii editate în limba engleză, două dintre ele la Editura „Springer" în Germania şi una la editura „Woodhead Publishing" în Marea Britanie, 52 brevete de invenţie, precum şi multe altele. Domnul academician este dascălul mai multor generaţii de studenţi, masteranzi şi doctoranzi. Este un savant cu renume la scară internaţională, a prezentat peste 100 de comunicări la mai multe centre de cercetare şi universităţi din zeci de ţări de pe diverse continente.

A atins performanţe deosebite, dintre care menţionăm noi nanotehnologii, nanomateriale şi nanodispozitive elaborate, apreciate de diverse portaluri internaţionale şi plasate pe copertele unor reviste ştiinţifice internaţionale. A fost decorat cu Medalia de Aur „Inventator Remarcabil" a Organizaţiei Mondiale de Proprietate Intelectuală, este Cavaler al Ordinului Regatului Belgiei „Merite de l'Invention", a câştigat 17 medalii de aur şi argint la expoziţii internaţionale de inventică. Este Laureat al Premiului Naţional în domeniul ştiinţei şi tehnicii, Laureat al Premiului internaţional acordat de Academiile de Ştiinţe din Ucraina, Belarus şi Republica Moldova, a câştigat concursul naţional „Savantul Anului în domeniul ştiinţelor reale", bursa Alexander von Humboldt (Germania), precum şi multe alte concursuri.

A realizat 15 proiecte internaţionale de cercetare ştiinţifică, majoritatea în calitate de coordonator de proiect, inclusiv proiectul Mold-Era din Programul comunitar PC7, în cadrul căruia au fost instruiţi la nivel european cca 100 de tineri din domenii multidisciplinare. A pregătit 16 doctori în ştiinţe, inclusiv 2 doctori habilitaţi. Renumitului savant i s-a acordat titlul de Doctor de Onoare al Institutului Unificat de Cercetări Nucleare (IUCN) din Dubna (2015), membru de Onoare al Academiei Române (2015). Astfel, academicianul **Ion Tighineanu** este persoana de la care noi – elevii AŞM, dar şi tinerii din întreaga ţară, ar trebui să ne inspirăm şi să tindem mereu la asemenea performanţe. A vizitat Liceul AŞM de nenumărate ori, de fiecare dată oferea sfaturi concrete tinerilor şi un îndemn ferm de a se implica în cercetări, fiind un model de savant, manager şi om cu calităţi deosebite.

Main areas of activity: **Nanotechnologies and nano-electronic devices.**

Mr ION TIGHINEANU is the First Vice President of the Academy of Sciences of Moldova. He is author of more than 300 scientific journal publications, 5 books in English (among them: two books edited by the Springer in Germany, one edited by the Woodhead Publishing in UK), 52 brevets of invention.

He achieved performance in nanotechnologies, nanomaterials and nanodevices. His inventions were hight appreciate by various international portals and were placed on the covers of international scientific journals. He was awarded the Gold Medal „Outstanding Inventor" Award by the World Intellectual Property Organization (WIPO), the Knight of the Kingdom of Belgium „Merite de l'Invention" for his contribution to the world inventorship and obtained 17 Golds and Silver Awards at the international exhibitions of inventions. He is Laureate of the National Award in the domain of science and technology, Laureate of the International Award of Academy of Sciences Ukraine, Belarus and Moldova, Scientist of the Year in Moldova, Alexander von Humboldt fellowship in Germany, as well and many other projects and grants.

Mr Ion Tighineanu has developed 15 international research projects, mostly as coordinator, including the Mold-Era Seventh Framework Programme, in which 100 young people from various fields were trained on modern science and technology. He was engaged in academic tutorship as PhD adviser and examiner for 15 Ph.D. theses and 2 Doctor Habilitate theses. In 2015, he became the Honorary Doctor of the Joint Institute for Nuclear Research from Dubna and Honorary Member of the Romanian Academy.

ALEXANDRINA CRUDU,
pasionată de ştiinţe exacte şi tehnologii informaţionale

ION STURZA

economist, politician, om de afaceri, ex-prim-ministru al R. Moldova (1999), formator de opinie

Persoana care crede în proiectul "R. Moldova – stat democratic european"

Omul de afaceri și politicianul **ION STURZA** a deținut funcții-cheie în stat, precum cea de prim-ministru în anul 1999 și funcția de ministru al economie și reformelor al aceluiași an. În anii '80 se implică în Asociația „Moldex", care prevedea susținerea occidentală a reutilării tehnice a întreprinderilor locale. Dl I. Sturza a fondat companii importante precum SA „Incom" și SA „FinComBank" în timpul perioadei incipiente de tranziție a țării, care astăzi sunt prospere.

Fiind ales în funcția de prim-ministru al țării, dânsul adoptă o serie de reforme economice care aveau menirea salvării R. Moldova de Criza Economică Rusească din 1998, criză care a afectat mult R. Moldova din motivul dependenții economice a ei de Federația Rusă, reforme care, în cele din urmă, nu au fost susținute de parlamentul țării, care ulterior a demis Guvernul Sturza. Ion Sturza devine fondatorul filialei „Rompetrol" din R. Moldova. Se implică mai mult în domeniul afacerilor, îndeosebi în România. Actualmente este CEO-ul companiei Fribourg Capital și a venit cu proiecte precum amenajarea unui parc tehnologic „Liberty Technology Park" din orașul Cluj.

La sfârșitul lunii decembrie 2015 dl Ion Sturza a fost nominalizat de către Președintele R. Moldova, candidat la funcția de prim-ministru a țării. Fiind un antreprenor emerit și iscusit, consider că acesta merita toată susținerea în alegerea sa în funcția de premier. Dânsul declara anterior că are un plan stabilit de redresare a economiei țării, în cazul când va fi confirmat prim-ministru, care prevede programe de asistențe financiare din partea UE, FMI-BM, redresarea sectorului energetic dependent de o singură sursă, contribuția executivă în realizarea autostrăzii Târgu-Mureș–Ungheni și lucrări finalizate ale traseului național Chișinău–Ungheni, susținerea tinerilor cu inițiativă nobilă din R. Moldova (prin creare de proiecte) și debursarea urgentă a creditului oferit de guvernul României.

Mulți concetățeni văd în persoana dlui I. Sturza un salvator al poporului în baza experienței de a conduce companii mari, posedând și o artă deosebită de comunicare cu oamenii, indiferent de anumite diferențe. Domnia Sa este un om cu atitudine sinceră și inovatoare și cu sprijin la nivel internațional. Aceste și alte calități au fost evidențiate la lecția publică susținută în fața oamenilor de știință de la AȘM, unde a participat și un grup de elevi de la Liceul AȘM.

The person who believes in the project "Republic of Moldova"

A businessman and politician, Ion Sturza has detained main positions in the government as that of a Vice Prime Minister, Minister of Economy in the period between 1998-1999 and the position of Prime Minister. During the 80's he detained a lead position in the Foreign Trade Association „Moldex". Ion Sturza detained the position of General Director of the „Incom" during 90's. Being elected as Prime Minister of Moldova (Ferbruary 19th 1999) in the period of economical crisis, Ion Sturza took a series of measures meant to improve the socio-economical situation in the Republic of Moldova. However, at the 9th of November 1999 he was dismissed.

During the period of 2002-2006 he detains the position of General Director at Rompetrol Moldova. He runs businesses in Romania, and since 2009 until present he has been the President of the Investment Fund „Fribourg Capital". Mr Sturza is member of many boards of directors, foundations and promoter of numerous charity events.

In late December 2015 Mr Sturza was assigned by President Nicolae Timofti as Prime Minister of Moldova. The candidate did not have the possibility to present his programme of governement and solutions because the Parliament session has failed.

LAURENȚIU MITRUC,
pasionat de istorie, geografie și ecologie

ION GUCEAC

vicepreşedinte al AŞM, membru corespondent al AŞM, doctor habilitat în drept, profesor universitar

Preocupare: **jurisprudenţă şi management.**

Reformăm societatea, pornind de la reforma în domeniul justiţiei

Pe parcursul întregii sale activităţi, dl **ION GUCEAC** a realizat o multitudine de activităţi în domeniul managementului, care au avut un impact mare asupra societăţii în general, dar şi a AŞM în special:

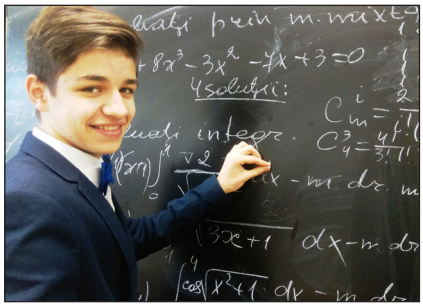
- A contribuit la elaborarea Acordului de parteneriat între **G**uvern şi AŞM;
- A determinat partenerii şi formele de colaborare cu instituţii şi organizaţii din ţară şi de peste hotare din sfera ştiinţei şi inovării, din învăţământul **U**niversitar şi postuniversitar;
- A **C**oordonat activităţile de evaluare curentă a organizaţiilor din sfera ştiinţei şi inovării şi a potenţialului ştiinţific uman din cadrul secţiilor ştiinţe sociale şi economice, umanistice şi arte;
- A coordonat **E**laborarea rapoartelor analitice privind situaţia şi tendinţele evoluţiei sferei ştiinţei şi inovării pe plan naţional şi internaţional;
- A **A**sigurat coordonarea ştiinţifico-metodică, a activităţii subiectelor din sfera ştiinţei şi inovării din componenţa Academiei de Ştiinţe şi a subiectelor din sfera ştiinţei şi inovării în domeniul ştiinţelor sociale şi economice, umanistice şi arte;
- A **C**oordonat procesul de elaborare a proiectelor de legi şi acte normative, care au modificat substanţial procesul decizional din domeniul justiţiei.

We reform our society by making justice reform

The evolution of constitutionalism in diverse law families, especially in Moldova; constitution theory (classification, drafting, enactment, revision, rule of law, constitutional control of laws); state forms (form of government, political system, governance techniques); Fundamental rights and liberties; building last generation human rights; organization and realization of justice; administrative organization of territory and principles of decentralized government; electoral processes; constitutional responsibility.

Throughout his life, he has conducted a huge number of activities that have had a great impact on the society of the Republic of Moldova:

- *He contributed to the elaboration of the partnership agreement between the Government and the Academy of Sciences;*
- *He determined the partners and established the forms of cooperation with institutions and organizations from the country and abroad, in the domain of science and innovations;*
- *He coordinated the activities of current assessment of organizations in the domain of science and innovations and scientific human potential within the sections of social and economic sciences, arts;*
- *He coordinated the drafting of analytical reports on the situation and trends of developments in the sphere of science and innovations on national and international plan;*
- *He ensured the scientific and the methodical coordination of the academic institutions;*
- *He coordinated the elaboration of new proposals, including norms and regulations for the judicial system.*

SANDU PETRAŞCO,
*coordonatorul Departamentului **Voluntariat**, pasionat de muzică (chitară, voce) şi ştiinţe exacte*

MIHAI CIMPOI

academician, doctor habilitat în filologie, critic literar, membru de onoare al Academiei Române, membru titular al AȘM

Semnificația numelui: MIHAI – (din *ebraică*) – ***Rugăciune***

Prolog – „Camera secretă”. Pe 3 decembrie 1942, în comuna Larga, în sânul familiei lui Ilie și a Anei Cimpoi, s-a născut un băiat pe nume Mihai. Tânărul a găsit căldura și frumusețea știrbită de vremurile grele de pe atunci în spațiul matern și în poveștile tatălui, care a stat la baza formării caracterului său. Cel mai prețios refugiu, ce strălucea orbitor în contrast cu realitatea, era mica bibliotecă secretă din casă, în care Mihai petrecea ore în șir călătorind prin universuri paralele.

Cuprins – „Teoriile alchimiei”. Trezindu-și interesul față de lectură, și-a făcut studiile la facultatea de filologie, adunând în coșul vulcanului o pasiune fierbinte, lavă ce țâșnește rebel oprită de duritatea și răceala pietrelor, obținând formula unui critic literar perfect. Academicianul **MIHAI CIMPOI** deținea mecanismul unui critic literar bine șlefuit, fiind un „Sherlock”, un „Solomon” și poate un geamăn pierdut de „Eminescu” reușind să argumenteze rece, să surprindă și cel mai mic detaliu, ce a dus la realizarea unui puzzle al ființei umane. Recunoaște că pentru a deveni un critic literar profesionalist are nevoie de „exerciții și antrenamente intelectuale sistematice” și demonstrează eficiența acestora prin nenumăratele-i publicații.

Reflecție – „Piatra filosofală și spiritul Eminescian”. Suntem puțin mai mult decât norocoși să avem o personalitate destoinică să repare edificiul limbii române și să întărească valoarea ei ca limbă și îl consider o personalitate demnă de urmat în baza treptelor depășite de acesta: distins om de cultură, academician român, reputat critic și istoric literar, eminescolog, redactor literar și eseist, „Om emerit al Republicii Moldova”, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Unele dintre operele sale remarcabile sunt: „O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia”, „Mihai Eminescu. Dicționar Enciclopedic”, „Narcis și Hyperion”, „Mărul de aur. Valori românești în perspectivă europeană”, precum și altele. Majoritatea dintre noi, peste ani, vor descoperi încă multe cuvinte și scrieri ale academicianului, dar, cu siguranță, va rămâne în tezaurul național drept un mare savant și patriot al neamului.

An insatiable reader

„The Secret Room”: On December 3, 1942, in the village of Larga, in the family of Ilie and Ana Cimpoi, a Romanian boy named Michael was born.

The young man discovered the warmth and beauty impaired by the tough times, near his mother and in his father's stories, who was the most important in forming the basis of his character. The most precious refuge, which dazzled in contrast with reality, was the little secret library of the house where Michael spent hours traveling through parallel worlds.

„The Theories of Alchemy”: Awakening his interest in reading, he went through elementary, secondary school and the Faculty of Philology.

Mihai Cimpoi has a well polished mechanism of a critic, being a „Sherlock”, a „Solomon” and maybe a long lost twin of „Eminescu” managing to give strong arguments and capture the smallest detail, which led to solving a puzzle of the human being.

He, recognizes himself that in order to become a good critic, one needs „intellectual exercises and training” the effect of which he demonstrates through countless publications of literary criticism written just before he even reaches the age of 18.

We are more than happy to have such a worthy personality that is able to repair the little imperfections of the Romanian language and to strengthen its values as a language, therefore, I consider Mihai Cimpoi a respectable personality, a good model by the amount of level she overcame: distinguished scholar, Romanian academician, a prominent critic and literary historian, eminescologist, literary editor and essayist, „Emeritus person”, President of the Writers' Union of Moldova.

ANDREEA CĂPĂȚÂNĂ,
pasionată de fizică, astronomie, limbi străine, muzică (pianul)

AURELIA HANGAN

secretar Ştiinţific General al AŞM, doctor habilitat în filologie, conferenţiar universitar, redactor-şef al revistei BiblioScientia

Semnificaţia numelui: AURELIA – (din *latină*) – ***Aur***

Femeia-savant cu minte şi inimă de aur

Născută în zodia Capricorn, destinul este ancorat în Universul Ştiinţei şi drept astre stăpânitoare are pe Saturn şi Marte, planete pe care Academia de Ştiinţe a Moldovei le studiază, alături de celelalte unităţi ale Sistemului Solar. În Templul Ştiinţei (AŞM) se realizează mari transformări, dar care cu greu sunt înţelese la moment de oamenii simpli, precum şi de unii politicieni, deşi peste ani vor avea o altă valoare.

Viaţa este un joc dur, însă dna **Aurelia Hangan** o tratează ca pe o bătălie personală şi astfel prin calităţi deosebite pe care le deţine, reuşeşte să obţină performanţe deosebite şi să convingă colegii că de cele mai dese ori are dreptate. Culorile norocoase pentru distinsa doamnă sunt: roşu, maro, violet şi tonalităţile cromatice ale toamnei. Pietrele preţioase sunt granatul şi coralul roşu. Numerele ce poartă noroc sunt: 9, 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72, 81, 90. Ultima cifră este numărul de ani creativi şi sănătoşi la care dorim să ajungă.

Dna Aurelia Hanganu a editat peste 90 de publicaţii, participă cu plăcere la diverse proiecte, printre care şi Biblioteca virtuală „Dimitrie şi Antioh Cantemir". Cunoaşte limbile străine, dintre care latina şi greaca veche în traducere, plus la toate, este deţinătoarea diferitor premii, menţiuni şi titluri onorifice.

"E adevărat, astăzi suntem liberi să vorbim în limba română şi copiii sunt liberi s-o studieze la şcoală. Obligaţia noastră este să ne folosim de această libertate cu mândrie şi înţelepciune, contribuind, fiecare dintre noi, la creşterea şi înflorirea limbii române în tara noastră – R. Moldova ". Această afirmaţie m-a fascinat într-o mare măsură, încât mi-a deschis o nouă viziune asupra viitorului ţării noastre, dacă vom contribui activ la educarea tinerilor generaţii, prin promovarea valorilor limbii materne.

A lady with golden heart

Born on 18 January 1974, her destiny is anchored under the sign of Capricorn and her ruling stars are Saturn and Mars. Life is a tough game, but she treats it as a personal battle and she gets beautiful gains through the special qualities that she possesses. Her lucky colors are red, brown, purple and the hue of autumn. Her precious stones are granite and red coral. Her lucky numbers are: 9, 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72.

Doctor in philology, university lecturer, General Scientific Secretary of the ASM, Editor-in-chief of the scientific magazine BiblioScientia, Senior Researcher, Deputy Director of the Institute of Philology, besides all these positions, Aurelia Hanganu has about 90 publications and she has participated in various projects. In addition, she is the holder of various awards, mentions, and honorary degrees.

„It is true, today we are free to speak Romanian and our children are free to study it in school and to study in Romanian. Our obligation is to use this freedom with pride and wisdom, each of us contributing to the growth and flowering of Romanian language in our country – the Republic of Moldova". This statement fascinated me so much, that it opened a new vision of the future of our country.

DANIELA SECARĂ,
membră a Departamentului Bibliotecii LAŞM, pasionată de sport şi lectură

MARIA DUCA

academician, membru corespondent al AȘM, rector al Universității AȘM, doctor habilitat în biologie, profesor universitar

Semnificația numelui: MARIA – (din *latină*) – ***Puritate***

Academician cu Excelență în Cercetare

Rectorul Universității Academiei de Științe a Moldovei (Un.AȘM), doamna academician **MARIA DUCA** timp de 30 ani activează cu dăruire de sine în domeniul învățământului superior. În cadrul Universității de Stat din Moldova a parcurs treptele universitare: lector asistent, conferențiar universitar, Șef al Catedrei de Biologie Vegetală, Decan al Facultății de Biologie și Rector al Universității AȘM.

Dumneaei îi aparține ideea și meritul fondării celei mai tinere universități din Moldova, care este în prezent un centru de interes național, în care se îmbină și se dezvoltă armonios activitățile educaționale, cercetarea științifică, inovarea și dezvoltarea culturală. În scurt timp la Un.AȘM a reușit să formeze un colectiv de profesioniști, tineri și ambițioși, orientați spre succese și creșterea continuă în carieră. La doar 7 ani de la creare, la 9 decembrie 2014, Comisia Europeană a acordat Universității Academiei de Științe a Moldovei LOGO-ul „EXCELENȚA ÎN CERCETARE".

Dna academician Maria Duca realizează cercetări în domeniul *Geneticii funcționale*, elaborând peste 280 publicații în domeniu și contribuind la dezvoltarea bazelor teoretice ale ameliorării plantelor. Sub conducerea prof. universitar M. Duca au fost susținute 15 teze de doctor în biologie. Dânsei îi aparține inițiativa dezvoltării studiilor de bioinformatică în țara noastră prin utilizarea instrumentelor și principiilor bioinformatice în activitatea de cercetare și includerea disciplinei *Bioinformatica* în planul de învățământ al programului de masterat *Biologie moleculară*. Pentru prima oară în R. Moldova, dna Duca dezvoltă cercetări fundamentale și aplicative în domeniul *OMG*. Ea a fondat și conduce centrul de cercetare *Securitate Biologică,* depunând eforturi esențiale în obținerea unor resurse financiare pentru dotarea centrului. Dna academician Maria Duca este un bun manager, pledează pentru excelență în educație și este un mare prieten al Liceului AȘM, unde promovează acest principiu în practică.

Academician of Excellence in Research

Rector of the University of Academy of Sciences of Moldova, Mrs. MARIA DUCA has been working with devotion in higher education for 30 years. At the State University of Moldova she has followed postgraduate steps: lecturer assistant, Professor Associate, Head of the department of Plant Biology and Dean of Biology Faculty at the Moldova State University and Rector of the University of ASM.

It is her idea and merit to establish the youngest university of the country, which is now a center of national interest, which harmoniously combines and develops educational activities, scientific research, innovation, and culture. Mrs. Rector was able to form a team of professionals, young and ambitious, success-oriented and self-improving people.

Mrs. Maria Duca has performed functional genetic research, developing more than 280 publications in this domain and contributing to the development of theoretical bases of plant breeding. Under the supervision of Professor M. Duca, fifteen PhD theses in Biology were supported. She is the one who initiated the study of Bioinformatics in our country and its introduction into the curriculum of Masters Programme in Molecular Biology.

For the first time in Moldova is being developed the fundamental and applied research on GMOs. She has found and led the Center for Biosafety Research, making great effort to obtain financial resources to equip this center. Mrs Maria Duca is a good manager and she pleads for an excellent education. She is a great friend of the the Lyceum of ASM.

ANASTASIA CEPOI,
pasionată de științele reale și tehnologii informaționale

IULIAN FILIP

scriitor, folclorist, dramaturg, artist plastic, moderatorul Clubului de Creativitate *„Miercurea pe la chindii”* al Liceului AŞM

Semnificaţia numelui: IULIAN – (din *lat.*) – ***Luminos***

Un scriitor cu ispitele sale

S-au scris multe cuvinte despre scriitorul şi artistul plastic – **IULIAN FILIP**, dar consider că încă mai sunt multe de descoperit, dacă asculţi atent poveţile filosofice şi ideile „furate cu înţelepciune” de la persoanele cu care comunică. Acestea le-am observat asistând la şedinţele „Miercurea pe la chindii”, club inaugurat în anul 2012 în incinta Liceului AŞM. Maestrul are un scop nobil: să-şi aducă în faţa elevilor bunii săi prieteni pentru a organiza un dialog între generaţii, între personalităţile care au înregistrat mai multe realizări şi tinerii care au multe de învăţat, ascultându-i şi adresându-le întrebări. Astfel, am avut ocazia să-i avem drept oaspeţi pe scriitorii Mihai Cimpoi, Vasile Romanciuc, Nicolae Dabija, Ianoş Ţurcanu, artistul plastic Andrei Mudrea, oamenii de cultură şi de ştiinţă Gheorghe Duca, Aurelian Dănilă, Valeriu Matei, Tatiana Potâng, Prima Doamnă Margareta Timofti, ansamblul etno-folcloric „Trigon” etc.

Despre Iulian Filip: „Găsim în cărţile lui Iulian Filip o continuitate tematică (rădăcinile, casa, omul şi natura, viaţa, moartea), pigmentată de o manifestare mai accentuată a ludicului. Iulian Filip dă dovadă de o imaginaţie frumoasă, jucându-se serios cu vorbele, inventând noţiuni şi categorii. Scrie jucându-se, aproximează, defineşte, ironizează şi o întoarce în serios, pune întrebări grave şi se autoîntreabă, constată trist şi se bucură luminos când e vorba de o faptă bună (şi nu doar din domeniul culturii), se dă în spectacol calamburistic, liric sau grav, dramatic, barochizează sau notează simplu, cu creionul, moralizează şi ascultă atent lecţiile altora” (Mihai Cimpoi).

„O mare şi frumoasă surpriză a ultimilor ani este Iulian Filip – pictorul şi graficianul. Mă bucur mult că am scos împreună cartea „Îndoiala de sine”, în care „liniile şi culorile” îi aparţin. De fapt, aş putea spune şi altfel: acolo unde „nu mi-au ajuns” poeme „din cuvinte”, am pus „poemele grafice” ale lui Iulian Filip, „poeme desenate” pe care, mărturisesc, mi-ar fi plăcut să le scriu... Desenul a influenţat sensibil scrisul lui Iulian Filip, mai ales în „Dansul timizilor” şi-n „Mergătorul”, cărţi de catrene, în care poetul este un cultivator de esenţe” (Vasile Romanciuc).

A writer with his temptations

Many words have been said and written about the writer and artist IULIAN FILIP. But I think there is still much to discover, if you listen carefully to his philosophical stories. Mr Iulian Filip leads the high school club „Miercurea pe la Chindii”. The purpose of this club is to organize various activities with students from ASM Lyceum and to promote active partnership with educational and cultural institutions in Moldova. It is focused on the combination of academic, artistic and literary styles. The importance of meetings are accentuated by the presence of famous guest speakers, such as: Mihai Cimpoi, Vasile Romanciuc, Nicolae Dabija, Ianos Turcanu, Andrei Mudrea, Gheorghe Duca, Aurelian Danila, Valeriu Matei, Tatiana Potang, the First Lady of the Republic of Moldova – Margareta Timofti, the members of Ethno-Jazz band „Trigon”, the theatre troupe „Guguta” etc.

„A great and beautiful surprise of recent years is Iulian Filip – the painter, illustrator. I am glad we pulled together the book „self-doubt” in which „lines and colors” belong. In fact, I could say otherwise: where „I did not have enough” poems „in the words” I put „poem graphics” Iulian's Philip, „poetry books” which, I confess, I would have liked to write. Drawing influenced IulianFilip's sensitive writing, especially „Dance shy” and not „Forerunner” books quatrains, the poet is a grower essences” (VasileRomanciuc).

MIHAI UNGUREANU,
pasionat de poezie, lectură, tehnologii informaţionale şi sport

VALERIU MATEI

poet, istoric, scriitor și om politic din R. Moldova, deputat în Parlamentul R. Moldova (1990-2001), membru corespondent al AȘM, membru de onoare al Academiei Române

Semnificația numelui: VALERIU – (din *lat.*) – ***Puternic***

Inspiră un model de personalitate cu caracter și verticalitate

VALERIU MATEI este o personalitate notorie și demonstrează prin acțiunile sale că are caracter și verticalitate, este un om cult și profund în domeniile pe care le promovează: istoria, societatea, cultura, literatura, artele, politica, diplomația. A absolvit cu mențiune facultatea de istorie, specialitatea: etnologie. Este printre protagoniștii evenimentelor de la Uniunea Scriitorilor din Moldova (1987), care pun începutul Mișcării Democratice din R. Moldova.

Meserie: *Scriitor, istoric și om politic.*
Neajunsuri: *Prea credul și uneori prea direct.*
Calități: *Caracter puternic, cultul prieteniei.*
Poezia care vă reprezintă cel mai mult: *Somn de lup.*
Dacă ați fi devenit președinte, ați fi făcut Unirea?
Cu certitudine, și cred că am fi fost la alt nivel de dezvoltare.
Dacă da, la ce post ați fi rămas? *La cel de scriitor.*
Cea mai mare reușită: *Copilul meu și cărțile mele.*

GABRIEL GRAUR,
pasionat de călătorii, chimie, fizică și sport

ION HADÂRCĂ

poet, traducător și om politic din R. Moldova, deputat în Parlamentul Republicii Moldova între 1990-1998 și 2009-2014

Trăsături de personalitate: echilibrat, mărinimos şi ingenios

ION HADÂRCĂ deține un registru poetic și publicistic dominat de meditații grave, pline de demnitate asupra destinului omului și al țării. El este poetul nostru basarabean, sensibil, bântuit de marile teme dintotdeauna ale poeziei, lucid și sobru. Autor al peste 30 de volume de poezie, publicistică, eseu și traduceri literare, opera sa fiind tradusă în mai multe limbi de circulație internațională.

Eu sunt cu cei ce nu se lasă
De mamă, limbă și pământ.
În orice lacrimă-s acasă.
Cu orice preț – eu încă sunt!

I am with those who do not leave
The mother, language, and earth.
In any tear, I am at home.
With any price – here still I a

GHEORGHE SOLTAN,
pasionat de informatică și matematică

OCTAVIAN ȚÎCU

istoric, fost boxer profesionist, politician, ex-ministru al Tineretului și Sportului din R. Moldova (2013), profesor universitar, cercetător științific superior, Institutul de Istorie, AȘM

Semnificația numelui: OCTAVIAN – (din *lat.*) – ***Al 8-lea (Infinit)***

Dl **OCTAVIAN ȚÎCU** menționează că în viața sa a luat decizii importante care i-au format personalitatea. După multe jocuri de fotbal și după nenumărate mini-bătăi pe terenurile din Costuleni, O. Țîcu decide să-și construiască o viață sportivă și o carieră în miracolul istoriei. Visul său se realizează odată cu meritele obținute la nivel național (de șapte ori campion), iar apoi el este primul boxer care reprezintă R. Moldova la Jocurile Olimpice. Este autorul monografiei „Problema Basarabiei și relațiile sovieto-române în perioada interbelică”. Mai târziu se implică și în viața politică, ocupând funcția de ministru al Tineretului și Sportului.

* * *

Mr. OCTAVIAN TICU has mentioned that his background is based on making up his own mind. After a lot of football games and countless mini-battles on Costuleni stadiums, OCTAVIAN ȚÎCU decides to build a sport life and a career in history. His dream came true after he had become champion for seven times, at the national competitions, then he was the first boxer who represented the Republic of Moldova at the Olympic Games. He got his PhD in history at „A. I. Cuza” University in Iassy and confirmed his position in the domain of historical research with the monography „The Bassarabean Problem and the Soviet-Romanian relations in the interwar period”. Later, he gets involved in politics and becomes Minister of Youth and Sports.

DANIELA CLADCOV,
pasionată de chimie și limbi străine

ION UNGUREANU

actor, regizor, ex-ministru al Culturii și Cultelor al R. Moldova (1990-1994), deputat în primul Parlament

Element distinct: om de o înaltă cultură şi mare patriot

Plimbându-mă prin Chișinău, am vizitat Muzeul de Istorie unde am analizat expoziția carierei de regizor și om politic a domnului **ION UNGUREANU**. Am reușit să mă aleg cu un autograf de la Domnia Sa. Nu aveam cu mine nimic în afară de o culegere de probleme la matematică, atunci maestru a surâs și mi-a povestit că, fiind mai tânăr a predat 10 ani matematica. Realizările în calitate de Ministru al Culturii și Cultelor reprezintă jaloane importante ale acestui drum fructuos, dar și anevoios de slujire a adevărului, drept călăuză servindu-i o nețărmuită dragoste pentru limba română, pentru plaiul natal și cultura neamului din care face parte. A restaurat Teatrul Național *Mihai Eminescu*. A repus în centrul Chișinăului statuia lui Ștefan cel Mare, a contribuit substanțial la promovarea teatrului dincolo de hotarele țării.

ȘTEFAN COROI,
pasionat de muzică (vioară), matematică și fotbal

OLGA CIOLACU

interpretă de muzică populară și de estradă contemporană, Artistă Emerită a R. Moldova

Semnificația numelui: OLGA – (din *scandinavă*) – ***Succes***

Să ordoni ca un rege şi să munceşti ca un rob – este un principiu valabil pentru un artist

Celebră – superba doamnă a estradei moldo-venești, impune respect și admirație, nu doar prin maniera sa ireproșabilă, ci și prin eleganța și profunzimea stilului.

Inteligența – este una dintre principalele ei trăsături de caracter, calitate ce a jucat un rol determinant în relația cu publicul. Se dedică total cauzei în care crede.

Optimistă – este recunoscătoare sorții, dar nu se mulțumește doar cu atât, clădindu-și cu meticulozitate cariera. Își trăiește visele cu aripile larg desfăcute, muncește cu aceeași pasiune și este fericită alături de cei dragi.

Lider înnăscut – simte nevoia să fie întotdeauna prima. Eșecurile o stimulează, îi dau un imbold să demonstreze tuturor și ei însăși, că acestea sunt doar o motivație spre a reuși în viață.

Artistă emerită – toate în lume au un preț, iar talentul și dragostea, probabil, se plătesc cel mai scump. Este, cu siguranță, una dintre cele mai populare vedete din țară. Este omul care se simte bine printre oameni și știe să ne aducă bucurie și voie bună în suflete și în fiecare casă.

Cooperantă – prin tot ce a realizat în viață a pus accentul pe dragostea față de neam, tradiție și pentru aceasta a suportat lipsurile pe care nu fiecare dintre noi ar fi făcut-o. Vocea ei nu cunoaște frontiere, devenind, la moment, un simbol al muzicii populare românești.

Unică – inegalabilă, mult iubită și stimată cântăreață a neamului românesc, care ne încântă, ne mângâie sufletele cu ale sale melodii interpretate atât de frumos.

Command like a king, work like a slave – a valid position for an artist

Civical – The beautiful person of our pop music imposes respect and admiration, not only through her irreproachable manner, but also through the elegance and the depth of her style and personality.

Intellectual – Sincerity is one of her main characteristics, which played a decisive role in her relation with the public. She is totally dedicated to the cause she believes in. She does not know what means pragmatism or superficiality.

Optimistic – She is grateful to the fate, but she is not satisfied only with this, building meticulously her career. She lives her dreams with her wings spread wide; she works with the same passion as in the beginning and is happy with her family.

Leader – She is a true leader who feels the need to always be the first. That is in her nature; the failures are stimulating her, and are giving a push to prove to everyone and herself, that are a motivation to succeed.

Artist – All in world has it price, the talent and the love are probably the most expensive ones. She is certainly one of the most popular national stars. She feels good among the people and knows how to bring us joy and good cheer in soul and house.

Cooperative – Through all that she achieved in life she focused on the love for people, and for her nation. Her voice knows no borders, becoming now the symbol of Romanian folk music.

U – Life position: „Command like a king, work like a slave – a valid position for an artist. You must dominate the public, but to reach this point, you have to work like a slave".

ION CASTRAVEȚ,
activist civic, voluntar

NICOLAE DABIJA

scriitor, istoric literar și om politic din R. Moldova, membru de onoare al Academiei Române și membru corespondent al AȘM, redactor șef al săptămânalului *„Literatura și Arta”*

Semnificația numelui: NICOLAE – (din *pers.*) – ***Învingător***

Orfeu al destinului românesc

„Tristețea din dragoste e cea mai frumoasa tristețe din lume”. Din dragoste se nasc cugetări, dorințe, volițiuni…, care devin piloni pentru creație și progres. Pentru scriitorul **NICOLAE DABIJA** poezia este simbolul dragostei, în momentul inspirării aflându-se în starea unui îndrăgostit refuzat. Nu scrie despre stări pe care nu le cunoaște. Își trăiește sincer sentimentele, iar ele se regăsesc în operele sale.

Există cărți visate de autori, dar câteodată există și autori visați de cărți. Nicolae Dabija adesea are sentimentul că chiar ele, cuvintele „îl dictează” și nu el le dictează întru a le așterne pe filă. El este poetul cel născocit de poeme, pentru el „durerea din dragoste e unica bucurie a vieții”. Poate aceasta este și „Tema pentru acasă”?

Așa cum îl poți cunoaște pe cineva, deductiv, prin lucrurile făcute de el, un poem sau o pagină de proză poate să-ți spună totul despre maestrul Nicolae Dabija. Când se născuse avea deja un trecut. Trăise prin părinți, bunici câteva experiențe care și-au regăsit parțial reflectarea în felul său de a fi, dar și în creațiile sale. Cărțile l-au crescut și l-au ajutat să se rătăcească prin istorie.

Acest creator, luptător, prieten, devenit azi academician, este una dintre personalitățile remarcabile ale vremii noastre, care a scris, dar și a participat la construirea istoriei acestui timp.

Ne mândrim cu faptul că dl N. Dabija a vizitat Liceul AȘM în cadrul ședințelor Clubului de Creativitate „Miercurea pe la chindii”, lăsând o urmă adâncă în sufletele elevilor, profesorilor, dar și a invitaților prezenți la activitate. Ne-a deschis calea spre Cugetare, Pasiune și Creație, rămâne să le transformăm în calități personale și să devină principii de viață.

Orpheus of Romanian destiny

„The sadness of love is the most beautiful sadness in the world”. Thoughts are born out of love, desire, volition. To NICOLAE DABIJA poetry means love. In a moment of inspiration, he found himself feeling like a wild heart left alone. For him, a poetry lacking love is dead. He does not write about states of mind and feelings that he could not live himself.

He lives his sincere feelings, and they are embodied in his works. Some books are written through tears and self-discipline while others are written as dictated by instincts. Nicolae Dabija's poems are surely written without even the intention of doing it, his thoughts dictated him and he was just unable to control anything more. For him „the pain of love is the only joy of life”. You make your impression about a person by his actions, but it is enough to read a page of Nicolae Dabija`s poetry to know him. When he was born he already had a past.

Books helped him to travel throughout history. This creator, militant, friend, now academician, is one of the outstanding personalities of our time, who wrote and participated in the construction of the modern history of Moldova.

DANA SACENCO,
pasionată de lectură și științe

MARIANA MARIN

doctor în pedagogie, conferențiar universitar, președintele AGIRoMd, redactorul revistei *„Învățătorul modern”*, cercetător științific superior, Institutul de Științe ale Educației, AȘM

Semnificația numelui: MARIANA – (din ***ebr.***) – ***Stăpânitoare***

O şcoală eficientă este locul unde rolul profesorul este cât mai mic, iar elevul se simte cel mai important…

„…Sunt ceea ce sunt: obediența și conformismul nu mă caracterizează. Scopul meu: ***Verticalitatea!*** *Nu calc peste nimeni! Îmi știu locul. Cred în Viitor! Aștept Lumină! Prețuiesc în primul rând Omenia!…”* Astfel se autocaracterizează o personalitate, care a traversat calea succesului profesional, conservând în același timp virtutea umană.

Dna **MARIANA MARIN** este un ***Leu***, titlu obținut, odată ce s-a născut la 1 august 1976. Calitatea de manager și conducător, încrederea în sine, creativitatea și generozitatea sunt calitățile de bază evidențiate la această zodie. Anume acestea au generat marele realizări ale Marianei Marin: autor al peste 50 de publicații (lucrări științifice, programe și curriculum-uri, manuale didactice etc.), participarea la foruri științifice naționale și internaționale, redactor-șef al revistelor pentru cadrele didactice și educatori: *Învățătorul Modern* și *Grădinița Modernă,* ce apar în limbile română și rusă.

Ea este ***Soare***, steaua simbolică pentru simbolul zodiacal Leu, odată ce aduce zilnic lumină în educația tinerei generații, în calitate de conferențiar universitar al Institutului de Științe ale Educației.

Ea este culoare ***Aurie***, iar în activitatea sa sclipește la fel ***Diamantului,*** fiind fondator al *Asociației Generale a Învățătorilor din România, filiala R. Moldova*, prin care promovează reforma în educație și sprijină în activitatea sa cadrele didactice nu doar din republica noastră, ci și din România, Serbia, Ucraina, adică din spațiul românilor de pretutindeni.

Pe lângă vârfurile cucerite în carieră, cea mai mare realizare a sa este *Familia*, iar pentru familie ea este ***Foc,*** ea inspiră căldura căminului casnic și este complet devotată ei.

A more efficient school is one that is highlighting your student’s most important strengths...

„I am who I am: obedience and conformism do not describe me. My goal is Verticality! I don’t step on anyone! I know where my place is. I believe in Future! I am waiting for Light! I appreciate, first of all – Humanity!” – MARIANA MARIN, Associate professor, the president of the General Association of Teachers of Romania in the Republic of Moldova (AGIRoMd). This organization brings together thousands of teachers from all over the country.

She is author of more than 50 publications (scientific works, school programs, curriculums, handbooks, etc). She takes part in major national and international forums, Editor-in-Chief of magazines „Învățătorul Modern” and „Grădinița Modernă”, edited in Romanian and Russian languages.

MARIA SOLOMUD,
pasionată de desen și lectură

IRINA MARTÎNIUC

muzicolog, rezident al Filarmonicii Naţionale „S. Lunchevici”, director al Centrului Colaborare şi Parteneriat din Moldova

Semnificaţia numelui: IRINA – (din ***greacă***) – ***Pace***

Doamna cu suflet de cultură şi diplomaţie

M – *muzicolog* care, peste 20 de ani prezintă importante concerte organizate la Filarmonică.
A – *artistă* în acţiune, mereu fiind preocupată de soarta muzicienilor pentru a fi înţeleşi de public.
R – *responsabilă*, trezind interesul cetăţenilor, în special al tinerilor, pentru muzica clasică, astfel asigurând prezenţa publicului nu doar pentru artiştii profesionalişti din Moldova, dar şi pentru tinerii ce încep cariera muzicală.
T – *tandră*, prin ţinuta şi vestimentaţia originală, vocea melodioasă trezeşte interesul pentru muzică.
Î – *îndrăzneaţă*, care prin intermediul Centruliui Colaborare şi Parteneriat din Moldova (CCPM), susţine logistic publicaţiile anuale elaborate la Liceul AŞM, precum şi evenimentele din cadrul Forumurilor Civice.
N – *negociatoare*, convinsă că acolo unde oamenii sunt pasionaţi de muzică şi colaborează între ei nu există conflicte.
I – *isteaţă*. Ea direcţionează toată energia sa creativă pentru a apropia oamenii de pe cele două maluri ale Nistrului prin intermediul muzicii.
U – *uluitoare*. Cu participarea dumneaei, evenimentele culturale de la Filarmonica Naţională devin mai pline de viaţă şi mai sugestive prin conţinutul mesajelor.
C – *creativă* în consolidarea relaţiilor cu interpreţii de muzică clasică din România, Ucraina, SUA, Norvegia şi din alte peste 30 de state.

Diplomatic lady with a heart of gold

M – *musicologist*, *who, for more than 20 years, has presented the most important concerts organized at the National Philharmonic Hall „S. Lunchevci” or the Organ Hall.*

A – *artist* *in action always being concerned about the destiny of the musicians to be understood by the public and be promoted.*

R – *responsible* *for arousing the interest of citizens, systematic and, in particular, young people, for classical music, thus ensuring the presence of the audience not just for professional artists from Moldova, but also for students and young people who only begin there musical career.*

T – *tender*, *through artistic and original clothing attire, melodious and expressive voice that awakens an interest in music and culture.*

I – *intrepid*, *who through the Collaboration Partnership Center supports the projects implemented by ASM Lyceum.*

N – *convinced* *negotiator, musicians created works voicing the tumult being felt, she highlights the role of music in both, inciting and resolving a spectrum of social and political problems (conflict resolution).*

I – *intelligent*, *who uses all her creative energy to approach people on the two banks of the Dniester River by means of music.*

U – *unbelievable*, *when she appears on scene, the cultural events become more lively.*

C – creative in strengthening relations with classical music performers from Romania, Ukraine, USA, Norway and more than 30 other countries.

VALENTIN VOZIAN,
membru al Senatului LAŞM, pasionat de muzică (chitara)

SVETLANA BIVOL

director General al Filarmonicii Naționale „S. Lunchevici”

Cu ocazia aniversării a 75 de ani de la înființarea Filarmonicii Naționale, echipa managerială, în fruntea cu **SVETLANA BIVOL**, a planificat un șir de evenimente muzicale: concerte, festivaluri, concursuri, tradiționalele abonamente muzicale pentru tineri, printre care și cei 60 de elevi de la Liceul AȘM. A fost lansat proiectul muzical *La unison cu prietenii,* la care își aduc contribuția oameni de cultură, printre care Marian Stârcea, Formația „*Millenium*” și alții.

În această instituție de cultură sunt invitați pentru publicul larg mari muzicieni și dirijori, care pe parcursul anilor s-au perindat în fața colectivelor artistice, contribuind la creșterea lor profesională și oferind clipe de neuitat melomanilor. Repertoriul Filarmonicii cuprinde lucrări ale muzicii clasice, populare, ușoare, ale stilului jazz și ale muzicii sacre. Din orchestra Filarmonicii Naționale fac parte 80 de instrumentiști profesioniști, activitatea lor cuprinzând turnee cu concerte și spectacole de operă și balet în țări ca: Belarus, Italia, Spania, Rusia și Ucraina.

* * *

Celebrating the 75th year since founding of National Philharmonic „S. Lunchevici”, the management team, headed by SVETLANA BIVOL, has planned a series of musical events: concerts, festivals, contests, traditional musical passes for young people, including 60 students from the ASM Lyceum. In National Philharmonic „S. Lunchevici” was launched the musical project „In unison with friends”, under the great conductors, Symphony Orchestra of National Philharmonic „Sergei Lunchevici”, Marian Stârcea, band „Millenium”, etc.

In this cultural institution, for the public, are invited great musicians and conductors of orchestra. They have succeeded in front of the art groups, contributing to their professional growth and offering unforgettable moments to the music lovers over the years. The Philharmonic orchestra consists of more than 80 professional instrumentalists, their activity include opera, ballet, concerts. They have tours abroad every year, concerts through the year in Belarus, Italy, Spain, Russia and Ukraine.

MARINA IONEL,
activistă, pasionată de muzică, dans și cultură.

IRINA DRUȚĂ

expert în domeniul dreptului, coordonator de program în cadrul Amnesty International Moldova

Preocupare: Drepturile Omului şi Cetăţenia Democratică

Pe-un picior de plai,
Cu-n cântec de nai,
Uite vin în cale,
Voluntari la vale,
Trei mentori frumuşei,
Cu mulţi voluntărei.

Fugeau ei pe-o cărare,
Strigând din ce mai tare:
Irina, Irinuţa !!!
Ce mai faci drăguţa?
Coordonatori aşa mai rar,
Nici nu-ndrăznesc să te compar.

La Amnesty te descurci bine,
Munceşti ca trei albine.
Eşti un om vesel şi activ,
Sociabil în colectiv.
Asta o poate confirma
Un coleg din ambianţa ta,
E Igor, Igoraş Cel Bun!
Îl cunosc şi eu, e un cunoscut comun.
A absolvit Facultatea de Drept
Şi într-adevăr e bravo, e om deştept!

De „Facultatea" nici să nu audă,
Că lumea e atât de crudă...

Cei care caută un jurist calificat,
Căutaţi-l la Amnesty, organizaţie
cărui el s-a dedicat.
Uşa cea imediat după intrare,
Ascunde două fiinţe extraordinare.
Vă cunosc, mă mândresc cu voi!!!
Vă admir... pe amândoi...
Sunt un voluntar dintr-o lume
cătuşi de firească,
Având modele de succes,
ca dumneavoastră!!

VERUŢA SÂRBU,
voluntar în cadrul Amnesty International Moldova

VASILE ROMANCIUC

poet, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova

Poetul nefabricat (supranumit de către colegi)
O inimă ce râde şi plânge în cuvinte (Ion Ciocanu)

Dl **VASILE ROMANCIUC**, proverbial de modest, este singurul scriitor din R. Moldova care nu a fost antrenat în gâlcevile literare, fiind mereu preocupat de îngrijirea cuvintelor cu harul pe care i l-a dat Dumnezeu. Poetul este, precum afirma Arcadie Suceveanu, o personalitate cu o voce morală limpede, care apelează la simbolurile poeziei tradiţionaliste: casa, iubirea de ţară, graiul, mama, spaţiul natal, refuzul maculării sufletului, iar ca expresie – un poet eminamente modern.

Not counterfeited Poet (named by his colleagues)
A heart that laughs and mourns in words (Ion Ciocanu)

Mr VASILE ROMANCIUC is „Not counterfeited" poet as he was named by his colleagues, or „a heart that laughs and mourns at the same time" (Ion Ciocanu). Very modest, he is the only poet who wasn't involved in literary quarrels, always being busy with his words which God gave to him. Mr Arcadie Suceveanu said that he is a poet with a „clear moral voice", who „speaks through symbols of the traditional poetry, like home, motherland, language, mother etc".

PETRU LUCAŞENCO,
pasionat de lectură şi ştiinţe

AURELIAN SILVESTRU

scriitor, pedagog, doctor în psihologie, directorul Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”

Aurelian Silvestru – personalitate notorie a culturii R. Moldova, cu o mare dragoste de viață, printr-un **Efort** și dedicație totală a creat o operă plină de **Suflet**, scăldată-n **Credință** și presărată cu **Unicitate**.

Formula succesului este: **U***nicitate* × **E***fort* - [(- **S***uflet* 2 - **C***redință*2)] × **E***fort* = **U***nicitate* × **E***fort* + (**S***uflet* + **C***redință*) × **E***fort* = **E***fort* × (**U***nicitate* + **S***uflet*2 + **C***redință*) = **SUCCES**.

Prima mea întâlnire cu Aurelian Silvestru o pot asemui cu lecturarea cărții „Daciada” care m-a făcut să-i iubesc creația. Cea de-a doua întâlnire a fost una călduroasă, învăluită în „Fărâme de suflet”. O următoare și ultima revedere cu marele scriitor, de fapt, a fost într-o „miercuri pe la chindii”, într-o frumoasă atmosferă scăldată-n valurile liniștite a unei frumoase prietenii. Atunci, l-am cunoscut cu adevărat pe Marele Silvestru, care afirma că succesul adevărat nu vine doar din talent, ci își are pornirea din inimă, din muncă, ca „nu există succes în umbra căruia să nu zacă mai multe vise zdrobite” (A. Silvestru).

* * *

Mr Aurelian Silvestru is a notorious personality from the Republic of Moldova. He is known as a good writer, who's masterpieces are the most represented by Kindness, Uniqueness and Beauty. My first meeting with Mr Aurelian Silvestru I could associate with reading the book „Daciada”, which made me love his creations. The second meeting was a warm one; it has been „nearby” a good book, entitled „Fărâme de suflet”. The third meeting was at our high school club „Miercurea pe la chindii”, when, into a friendly atmosphere, we discussed with the Master. It was the best opportunity for us to present our group of friends and our lyceum. One of the most memorable assertions was: „the veritable success of man doesn't come only from talent. Naturally it comes from the heart and from hard work. There is no success without disappointment”.

ALINA BABEI,
pasionată de literatură și științe

IURIE COLESNIC

corector de literatură tehnică, istoric literar, politician, membru al Uniunii Scriitorilor din R. Moldova

Scriitorul care a dat viaţă trecutului istoric

Cele mai recunoscute lucrări ale lui **IURIE COLESNIC** sunt „Chișinăul și chișinăuenii” și „Basarabia necunoscută”, în care istoricul aduce în prim-plan persoane care au locuit în Chișinău sau l-au tranzitat. Ideala formă de guvernare în viziunea lui Colesnic este una similară cu cea din *Sfatul Țării*, care includea politicieni primordial demni, calitate care le lipsește politicienilor actuali, fapt pe care îl accentuează în afirmația sa: „Politicienii de azi nu au demnitatea celor din Sfatul Țării”. Dl Iu. Colesnic este un înfocat patriot și luptător pentru identitatea națională a poporului românesc/moldovenesc. Este o persoană cu obiective juste și, deopotrivă justificate, Iurie Colesnic este un reper al viitorului prosper al Basarabie și un exemplu pentru generația noastră să cunoaștem și să respectăm strămoșii și realizările culturale.

A writer who revived the historical past

The most famous work of Iurie Colesnic is entitled „Chisinau and its residents”, in which the author brings in the foreground people who had been living or they have crossed the Bessarabian capital. He is rightly designated as a „writer who revived the historical past of Bessarabia”. The perfect form of government in Colesnic's point of view is one similar to Sfatul Țarii, which included a lot of dignified politicians; it is serious manner that is worthy of respect, which is missing in nowadays politicians' characters. This fact is accentuated in his statement: „Nowadays politicians don't have the dignity of the ones from the Sfatul Tarii”. Besides the above-mentioned characteristics, Iurie Colesnic is an ardent patriot and a fighter for the national identity of the Romanian/Moldovan nation. He is a person with reasonable objectives, being also a rare example of outstanding personality.

DMITRII TERTICINÎI,
pasionat de ştiinţe şi tehnologii

AURELIAN DĂNILĂ

doctor habilitat în studiul artelor, profesor universitar, diplomat, preşedinte al Uniunii Muzicienilor, Maestru în artă, laureat al premiului Naţional, coordonator al Secţiei Umanistice şi Artă al AŞM

Dl **AURELIAN DĂNILĂ** și-a impus respectul și s-a manifestat ca o persoană inteligentă, responsabilă și corectă în orice domeniu în care a activat. „Distinsul Aurelian Dănilă este un om de excepție, pentru mine este o enigmă, a făcut lucruri frumoase oriunde s-a aflat, maximalist în tot ceea ce face”, a remarcat compozitorul-academician Gheorghe Mustea la cea de-a 65-a aniversare a marelui diplomat, criticului de artă și om de cultură. În cadrul Simpozionului omagial, dl A. Dănilă a fost decorat cu cea mai înaltă distincție a AȘM – Medalia „D. Cantemir” de către președintele AȘM, dl Gh. Duca, care a accentuat aportul considerabil al acestuia în promovarea și dezvoltarea culturii și științei.

LUCIANA-GABRIELA ROTARU,
pasionată de ştiinţe şi artă

MARGARETA TIMOFTI

bibliograf, Prima Doamnă a R. Moldova, coordonator de proiecte sociale și culturale

Tradițiile populare reprezintă filosofia omului...

Dna **MARGARETA TIMOFTI** este o persoană care își iubește familia, promovează sentimentul de patriotism și dragostea de țară. Devenind prima doamnă, a trebuit să renunțe la o mulțime de lucruri, cum ar fi gătitul pentru familie, odihna, unele sărbători și chiar la familie. Încearcă să ajute cât mai multe persoane, fie că sunt copii, persoane aflate în dificultate, bătrâni sau oameni cu deficiențe. Sunt oameni care vor să fie ascultați și auziți. Aceste lucruri încearcă să facă, în limita posibilităților sale.M.Timofti este președinte de onoare al Clubului Femeilor Moldova și al Asociației „SOS Autism".

Traditions represent the philosophy of humanity...

Her life changed in March 2012 when she became First Lady of the Republic of Moldova. She promotes books, promotes the feeling of patriotism and love for our country. She respects the traditions and customs of the Republic of Moldova. As the President's wife, she took a great responsibility. Tries to help as many people as she can, children, people in difficulty, the elderly or people with disabilities. They are people who want to listen and hear. That was really a surprise for me. I am trying to find one after 16 March 2012, but nothing equals". Mrs. Margareta Timofti is the honorary president of the International Women's Club of Moldova and of the „SOS Autism" Association.

MIHAELA CIOBANU,
pasionată de cultură și educație

TATIANA POTÂNG

doctor în filologie, profesor universitar, prorector al Universității AȘM, ex-viceprim-ministru al R. Moldova (2013-2015)

Dna **TATIANA POTÂNG** a fost, este și va fi mereu persoana care îndrumă tinerii cum să ia atitudine, este alături când intuiește că cineva are nevoie, chiar dacă nu o spui cu voce tare și nu ceri acest lucru. Este un adevărat model pentru discipolii săi, omul care poate spune în cuvinte ceea ce crede, fără să atribuie alt sens la ceea ce vrea să spună, fără să lase spațiu pentru interpretare ambiguă. Este omul care nu te lasă la greu, dar nici nu face concesii când e vorba de realizarea unui scop major. În prezent este prorector la Universitatea AȘM, încadrându-se plenar în managementul instituției superioare.

* * *

For her it is enough to take a glance at you to understand your mindset, she is always emphatic and kind, but at the same time a good master in her field. She is a real example for her disciples; she is a person who can put into words what she believes, without assigning a different meaning to what she wants to say, leaving no room for ambiguous interpretations. The person who will not let you down in a difficult situation, but at the same time does not make concessions when it comes to achieving a major scope. As we should mention, she is currently pro-rector at the university AȘM.

ELENA PORUBIN,
pasionată de științe umaniste

ALEXANDRU MACHEDON

inginer, manager de proiecte, președintele concernului „StarNet”

De 6 ani de activitate **StarNet**, 22 de instituții, care fac parte din proiectul social „Noi apreciem inteligența”, au acces la Wi-Fi gratuit. Alt proiect este „Un calculator pentru fiecare elev”, în cadrul căruia a fost instalată infrastructură optică și terminale de ultimă generație în 6 licee din Moldova și le-au fost construite rețele interne și rețele de Wi-Fi. StarNet susține și alte proiecte și activități organizate de tineri în comunitate.

În noiembrie 2015, a avut loc întâlnirea elevilor din liceul AȘM cu reprezentanții echipei StarNet**.** În cadrul acestei întâlniri a fost inaugurat *Clubul de Robotică și Inventică* la Liceului AȘM. Echipamentul oferit de către echipa StarNet, alcătuit din 79 de componente, va oferi posibilitatea elevilor să-și dezvolte abilitățile practice și să aplice cunoștințele în elaborarea și implementarea proiectelor concrete. Suntem recunoscători echipei manageriale de la StarNet pentru susținere, și, în special, președintelui acestei organizații prospere în R. Moldova – **ALEXANDRU MACHEDON**.

* * *

For 6 years, 22 high schools which are part of the social project „We appreciate intelligence” have access to free Wi-Fi. Another project is „A computer for each student”, in which were connected the optical infrastructure and next-generation terminals in 6 schools in Moldova. „Our philosophy has always been as simple as possible. I believed in an idea to contribute to the development of the country through new technologies” – said Alexandru MACHEDON into one of the articles posted on his personal page.

DAN BUTMALAI,
fondatorul Clubului de Robotică și Inventică, pasionat de științele exacte, TIC și radioelectronică

PETRU DĂSCĂLESCU

director executiv al centrului EXCEL, organizatorul Concursului Național „edUKation”

Fondatorul EXCEL și, respectiv, al concursului cu același titlu este dl **PETRU DĂSCĂLESCU.** Responsabilitatea și seriozitatea pe care a demonstrat-o față de organizarea și conducerea evenimentelor Excel este admirabilă. Important de menționat este faptul că îi pasă cu adevărat de viitorul generațiilor tinere, oferindu-le șansa de a realiza studii academice excelente în universități de peste hotare, pentru a reveni și a implementa cunoștințele acasă.

Concursul Național „edUKation” a reprezentat pentru mine o șansă deosebită de a-mi verifica cunoștințele, și rezultatul a fost unul emoționant – locul I la Categoria Science Junior (Matematică). Astfel, mi s-a oferit șansa de a beneficia 3 săptămâni de Cursul Oxbridge Preparation la CATS College, Cambridge, Marea Britanie.

* * *

EXCEL is an open door for those who want to obtain results through studying. The annual contest edUKation gives young people the chance to affirm themselves and obtain prizes. The founder of this organization and its contest is Mr PETRU DASCALESCU. The responsibility and the seriousness with which he organizes and leads the events at EXCEL are truly admirable. Worth mentioning is the fact that he truly cares about the future of the young generation because he offers them the chance to continue their studies at international universities.

ALEXANDRU COȘNEAN,
voluntar, activist, câștigătorul Concursului Național „edUKation”

MAIA SANDU

economist, manager, ex-consilier al directorului executiv al Băncii Mondiale (2010-2012), ex-ministru al Educației din R. Moldova (2012-2015)

Deși dna **MAIA SANDU** nu este de profesie pedagog, dar fiind manager cu abilități deosebite a demonstrat o atitudine specială, participând în activități interactive împreună cu elevii de diverse vârste. Și-a făcut studiile la Harvard Kennedy School of Government (SUA). Dânsa a organizat diverse conferințe de presă, expunându-și ideile și propunerile pe față, fără frică și lașitate, inclusiv la ședințele Guvernului. Cunoaște la perfecție limba engleză, rusă și spaniolă. Se afirmă prin perseverență, ambiție, curaj și voință întru crearea unui viitor mai bun copiilor noștri, inițiind o serie de reforme în domeniul educației pentru că doar prin educarea corectă și eficientă a tinerei generații putem asigura o evoluție promițătoare a R. Moldova.

* * *

Asserts herself with perseverance, ambition, courage and volition in order to create a better future for our children, initiating a series of reforms in the field of education because only by offering right and effective education to the younger generation, we can provide a promising evolution of the Republic of Moldova. She has stood for Prime Minister of the Republic of Moldova. She has shown a tremendous tactics by participating in interactive activities together with students of various ages, organizing various conferences, stating their ideas and proposals, without fear and cowardice.

ALEXANDRINA NEGHIN,
pasionată de muzică (pian)

LORETTA HANDRABURA

doctor în filologie, conferențiar universitar, ministru al Tineretului și Sportului din Republica Moldova (2015), ex-viceministru al Educației (2009-2015)

- Profesoară de limbă și literatură română;
- Formatoare de cadre didactice la CE „Pro Didactica”;
- Politician, este un exemplu de promovare a echilibrului în politică și în diplomație, în comunicare și relații umane.
- A publicat o monografie, un manual, 5 studii, 9 materiale didactice și studii, 7 programe analitice și peste 100 articole, dintre care 56 științifice.

* * *

Loretta Handrabura is a university lecturer, ethnologist, and politician from the Republic of Moldova, doctor of philology, the Minister of Youth and Sports of Moldova since July 2015. Previously she was the Deputy Minister of Education of Moldova between 2009 and 2015. She collaborated with United Nations Development Fund for Women (UNIFEM) being an expert within the project National Strategy of Gender Equality. She was appointed an expert in the Council of Europe from the Republic of Moldova concerning the issue of gender and mass-media. She is author of one monography, one textbook, 5 studies, 4 didactic materials, 5 micro-studies, 7 analytical programs and over 100 papers.

ALEXANDRINA PANFIL,
consilier în cadrul Consiliului Local al Copiilor și Tinerilor din Chișinău

ANDREI MUDREA

artist plastic, discipolul marelui pictor M.Grecu

Galeria pictorului este o simfonie a culorilor

Lucrările sale sunt pline de culoare și emoție, iar această afirmație este confirmată de lucrările maestrului. De exemplu, lucrarea „Concert”, care face parte din expoziția „Metamorfozele Luminii”, m-a impresionat prin dinamismul culorilor și obiectelor prezentate. Ea redă spiritul dionisiac al firii instrumentiștilor, reprezentând universul creației lor. Consider că, întregul sens al lucrării sale are mai multe fațete, care pot fi văzut în diferite moduri. În acest fel, lucrarea devine o enigmă, la fel că și celelalte picturi ale lui Andrei Mudrea, fapt ce le conferă un farmec deosebit. În viziunea mea, prin picturile sale, Andrei Mudrea își îndeplinește menirea sa de pictor, redând în operele sale realitatea într-un mod în care imaginația sa comunică cu sufletele noastre, iar creația sa trece prin cugetările tinerilor, răscolind cele mai tainice părți ale lăuntricului nostru.

ANA-MARIA GORE,
voluntar, pasionată de fotografie, călătorii și lectură

IANOŞ ŢURCANU

poet, eseist, prozator, membru al Uniunii scriitorilor din R. Moldova

Poetul care ascultă de inima poporului

Dl **IANOŞ ŢURCANU** este încrezător în propriile forțe, mândru și generos, știe să-și reprezinte interesele, îi place să atragă atenția, poate fi condescendent. Este conștient de propria valoare și este mereu preocupat ca meritele să-i fie recunoscute. Are o mare nevoie de respect și demonstrează respect față de alte persoane. Știe să-și creeze apariții de efect.

Vrea să fie doar „vioara întâi”, își organizează succesul, caută imaginea socială. Este mărinimos și se străduie mereu să fie corect. Nu e de mirare că atelierul său de creație se numește „Casa Leului”. Aici îl putem cunoaște pe adevăratul Ianoș Țurcanu mai bine, atât ca scriitor, cât și ca un bun gospodar. Poetul nu lasă niciodată pe oaspeții săi să plece cu mâinile goale, oferă cărți și autografe.

* * *

Mr IANOŞ ŢURCANU is confident in his own forces and proud; knows how to represent his interests, likes attention, can be condescending. Leo is aware of his own value and always wants to be recognized for his merits. He has a great need for respect. Leo is ambitious and creative. He wants to be the “first violin”, achieves success, and seeks social prestige. He is fair and generous. No wonder that his creative studio is called “Lion’s House”. Here we can know the true I. Țurcanu better, both as a writer and as a good person. He offers everyone books and autographs.

OLGA RUSU,
pasionată de fizică și științe exacte

VITALIE RĂILEANU

critic literar, director al Centrului Academic Biblioteca „O. Ghibu”

Scriitorul **VITALIE RĂILEANU** s-a afirmat prin mai multe scrieri, printre care: „Chei pentru labirint”, „...totul la prezent”, „Ludic și/sau ironic în poezia contemporană”, „Cer în labirint”, „Nicolae Esinencu. Spectacolul operei literare”. A decis să deschidă un Centru academic al Cărții cu scopul de a asigura tinerii cititori cu cărți demne, dar și cu intenția de a redacta un capitol aparte din „Istoria Literaturii Române”. A prezentat la editură două manuscrise intitulate: „Anatol Ciocanu – sunt cel mai tânăr voievod”, „Dialog cu personalități notorii” și un volum în grafie latină „Poeme și epistole dinzbucium”.

Alături de scrierile sale, dl Vitalie Răileanu, în calitate de director al Bibliotecii publice „O. Ghibu”, se străduie să schimbe modalitățile de lucru ale lăcașelor cărților, organizând activități interactive, în care cititorii și invitații sunt implicați în discuții și dezbateri pe diverse teme cu caracter controversat. Mai ales sunt așteptați cu mare drag copii și tinerii, pentru care sunt organizate mese rotunde speciale, conferințe, lansări de carte, prezentări, întâlniri cu persoane-resurse, evenimente distractive.

ANASTASIA BRÂNZĂ,
pasionată de lectură și arte

DUMITRU CRUDU

poet și dramaturg, membru al Uniunii Scriitorilor și Uniunii Teatrale din R. Moldova, al ASPRO și redactor al revistei web „Tiuk (k-avem kef)”

Dramaturg, prozator și poet – are Un adevărat Talent
Maestru în a scrie – Inteligent le face cu măiestrie
Teatrul avea influențe dese – Realizând opere alese
Un fost invitat la „Miercurea pe la chindii” – Caracterizând ca una din ale lui Iulian Filip fantezii
Reușește să se implice și la evenimente internaționale – Unde își prezintă creațiile sale
Dornic de a cunoaște și fără vreun regret – este Un om cu suflet de poet.

* * *

Mr. DUMITRU CRUDU is a poet and a playwright from the Republic of Moldova. He studied in Chisinau, Tbilisi, Brasov and Sibiu. This is why he's got a phenomenal international experience. He is a member of the Writers' Union of Moldova and Theatrical Union of Moldova, editor of the web magazine named "Tiuk!". Mr Dumitru Crudu expresses himself in his poems and he highlights the message of his edited theatre pieces. The poet published some books during his activity in the literature area, for example "Falsul Dimitrie", "E închis vă rugăm nu insistați", "Șase cânturi pentru cei care vor să închirieze apartamente", "Salvați Bostonul", "Duelul și alte texte", "Măcel in Georgia", etc. I think that he is an outstanding personality who represents an example for the young generation.

MARIA AVRAM,
membră al Debate Academy, pasionată de muzică și știință

ANATOL ŞTEFĂNEŢ

muzician, compozitor, viorist, conducătorul formaţiei „Trigon”

Dl **ANATOL ŞTEFĂNEŢ** este compozitorul muzicii pentru jocul de teatru „Metamorphoses” şi filmelor „Still Center by Carina Tautu” (România/SUA, 2005), „Nunta în Basarabia” de Napoleon Helmis (România/Moldova, 2010). Cunoscut ca un virtuoz viorist, el a fost oaspete special la Congresul Internaţional de Vioară (2001) în Wellington (Noua Zeelandă). A înregistrat 4 CD-uri în Franţa şi Estonia. Unul din aceste CD-uri, şi anume „Anatol Stefăneţ – bratsch solo” a fost marcat de presa franceză ca “SHOCK in Musique du Monde” în 1999, 2002, 2006. Cu grupul *Trigon* a lansat 8 CD-uri. Dl Anatol Ştefăneţ a fost membru al OkayTemiz „Black Sea Orchestra”, numită de presă „all starband”, a cântat în orchestra *Berlin Experiment,* condusă de Bardo Henning şi Sea Zone trio (Enver Izmailov, Anatol Stefanet, Vali Boghean). A vizitat Liceul AŞM în cadrul întâlnirilor de la „Mie

* * *

ANATOL STEFANET is a musician, composer, the Honored Artist of Moldova, the member of Romanian Filmmakers Union and Art Director of Ethno-jazz Festival in Moldova. He is leader and the author of music of Trigon group and Stefanet folk band, composer of music for drama play “Metamorphoses” (Satiricustheater, Chisinau), and films Still Center by Carina Tautu (Romania/USA, 2005), “Lupii si Zeii” by Sandu Vasilache (Moldova Film, 2009), “Nunta in Basarabia” by Napoleon Helmis (Romania/Moldova, 2010). Known as a virtuoso of the viola, he was a special guest of International Viola Congress 2001 in New Zealand, Wellington. As a leader of a folk orchestra he recorded 4 CDs in France and Estonia. One of his solo CDs „Anatol Stefanet - bratsch solo” was marked by French press by „SHOCK in Musique du Monde” in 1999, 2002, 2006 years. With Trigon group edited 8 CDs. He was a member of Okay Temiz „Black Sea Orchestra” named by the press „all starband” and played in Berlin Experimenti orchestra conducted by Bardo Henning and Sea Zone trio (Enver Izmailov, Anatol Stefanet, Vali Boghean). http://www.induomusic.com/

NICOLAE GUŢU,
pasionat de dans, muzică (pian) şi filosofie

VICTOR ZEPCA

doctor în ştiinţe medicale, conferenţiar universitar, şef Laborator Sănătatea copiilor şi adolescenţilor al Centrului Naţional de Sănătate Publică

Fiind colaborator la Centrul Naţional de Sănătate Publică, dl **VICTOR ZEPCA** este autor al circa 200 lucrări ştiinţifice şi metodico-didactice (19 manuale, monografii, indicaţii metodice) publicate în ţară şi peste hotare. Conducător ştiinţific al peste 60 teze de licenţă. Efectuează cu succes cercetări ştiinţifice în domeniul comportamentului sanogen. Membru al colegiului de redacţie al *Revistei de Igienă şi Sănătate Publică*, România.

Dl. Victor Zepca a publicat mai multe materiale didactice în ajutorul elevilor şi al cadrelor didactice despre modul sănătos de viaţă, prevenirea bolilor, siguranţa vieţii umane. A realizat un şir de publicaţii, printre care: *„Viaţa are prioritate”, „Ai grijă de sănătatea ta”, „Alege sănătatea. Formarea stilului sănătos de viaţă”* şi altele în care sunt elucidate contexte teoretice, dar mai mult practice despre cultura sănătăţii şi comportamentul uman.

CĂTĂLINA ŞAGAN,
promotoarea proiectelor civice

EUGENIA TOFAN

șefa Centrului Media al AȘM, organizatoarea expozițiilor de fotografii

Dna **EUGENIA TOFAN** este un specialist de excepție în domeniul său, deținătoare a unor calități alese și reprezintă un model demn de urmat pentru tinerii generației actuale. Cu mult profesionalism promovează imaginea Academiei de Științe, reușește să aducă la cunoștință publicului ceea ce se întâmplă în instituțiile AȘM, relatează despre impactul savanților în societate, precum și implicațiile internaționale ale oamenilor de știință. Cu deosebită plăcere lecturăm articolele de pe pagina web al AȘM și admirăm pozele și expozițiile de fotografii. Datorită talentului și responsabilității cu care își îndeplinește munca, dna Eugenia Tofan reușește să creeze și să păstreze o imagine excelentă a AȘM.

* * *

Ms. **EUGENIA TROFAN –** *the director of the media center of the Academy of Sciences, is one of those talented photographers who put a lot of effort and creativity into her works. She is an outstanding person, who has a lot of amazing qualities and she is a role-model for the youngsters. She has the unique role to represent and promote the image of the Academy of Sciences. She manages to inform the public through photos, articles, exhibitions about the results obtained by the researchers of the Academy.*

NATALIA BUZU,
membră a Consiliului Municipal de Tineret

IULIA MOLDOVAN

Director executiv al Ligii Naționale de Dezbateri Preuniversitare

Dezbaterile – o platformă ideală pentru dezvoltarea gândirii critice

D – ***diplomat*** excelent în stabilirea relațiilor cu tinerii, dornici de a se implica în jocurile de dezbateri, prin care a fost educată o nouă generație de cetățeni.

E – ***energică***, reușind să mobilizeze zeci de cadre didactice din țară pentru a deschide cele 80 de cluburi de dezbateri în diverse localități din R. Moldova.

B – ***binevoitoare***, exemplu de bun specialist, deschisă să acorde ajutor altora.

A – ***altruistă***, demonstrând mereu o dispoziție sufletească, deschisă să acționeze dezinteresat în favoarea persoanelor care au nevoie de asistență în diverse domenii ale carierii.

T – ***tânără***, știe cum să păstreze sufletul și chipul veșnic tânăr.

E – ***elegantă***, un model de comportament pozitiv pe care ar trebui să-l demonstreze orice doamnă.

* * *

Ms.* YULIA MOLDOVAN *is the person who initiated the first debate clubs in Moldova. A supported financially and logistically organizing debate competitions that or conducted in the country and abroad, has trained dozens of teachers in the art of communication and constructive dialogue.

CRISTIAN MÎȚU,
liderul clubului de dezbateri, LAȘM

LILIA OJOVAN *(LILU)*

vedetă de televiziune, jurnalistă la Jurnal TV, specialist în vestimentaţie

Renumita **LILU** este una dintre cele mai iubite prezentatoare TV din R. Moldova. Prezentatoarea emisiunii PAPARAZII de la Jurnal TV şi-a cucerit de mult publicul, prin zâmbetul sincer şi naturaleţea fermecătoare. Este o soţie superbă şi mama unei minunate fetiţe, Amelie. Duce o viaţă plină de evenimente, de mişcare: televiziune, proiecte, diverse întâlniri, acte de caritate, blogging. Ne-am dat seama că viaţa ei, este un continuu traseu de redescoperire, astfel o întâlnim pe Lilu în diferite ipostaze, iar fustiţele din linia vestimentară *Pupi sweet dress* şi seminarele motivaţionale sunt adevărate provocări, care îi oferă satisfacţie sufletească şi împlinire.

* * *

LILIA OJOVAN (LILU) - TV star, a journalist at „JurnalTV", an expert in clothing, supports charitable projects. Lilu is one of the most popular TV presenters in Moldova. Working at Paparazzi show at Jurnal TV, she has conquered a lot of admirers through her sincere smile and charming naturalness. She is a gorgeous wife and mother of a beautiful daughter, Amelie. Her life is full of events, TV, projects, various seminars and meetings, charity events and blogging. We realized that her life is a continuous path of rediscovery, so we meet LILU in different professional positions, for example in the project Puppi sweet dress clothing line and a lot of motivational seminars that for her they are simple challenges, simple stations of her route, that gives satisfaction and fulfillment, that can bring smile on other's faces.

NICOLETA PRESTESCU,
vicepreşedintele Clubului „Ars Rhetorica"

NATA ALBOT

jurnalistă, producătoare TV, blogger, activistă în diverse domenii ale societăţii civile

Femeia din spatele camerelor şi a proiectelor sociale

NATA ALBOT este o doamnă modestă, însă care are o privire profundă asupra a ceea ce se întâmplă în societate, plină de căldură, iar mintea şi sufletul îi sunt tapetate cu nenumărate sfaturi pentru tineri. Mi-au rămas în gând vorbele dânsei care spuneau astfel: „Să nu ne dăm bătuţi niciodată în viaţă, pentru că harta vieţii noastre este demult croită, iar dacă noi ne aflăm aici şi acum, asta înseamnă că aşa trebuie să fie", lucru care ne motivează şi ne face să apreciem şi mai mult existenţa noastră. Un alt sfat pe care l-am primit şi care ne va servi drept pilon în viaţă a fost următorul: „Să ne străduim în viaţă să ne păstrăm sufletul tânăr, să nu ne temem de îmbătrânirea corpului, ci a sufletului. Să păstrăm mereu în noi omul tânăr, energic, creativ şi capabil". La întâlnirea cu Nata Albot la Liceul AŞM am avut o discuţie de suflet şi am reuşit să aflăm secretele care ne ajută să devenim persoane de succes. Suntem recunoscători pentru receptivitate şi pentru faptul că ne-a lărgit orizonturile şi ne-a călăuzit în viaţă.

IRINA VOICU,
pasionată de lectură, ştiinţe şi comunicare

ANATOL URSU

președintele Mișcării Civice „Tinerii Moldovei”

U – *uman* în acțiune și promotor al valorilor naționale;
N – *nostim* în atitudine, deschis pentru a ajuta pe alții;
I – *inteligent,* promovează Unirea Basarabiei cu România;
R – *responsabil* în luarea deciziilor și în promovarea tinerilor;
E – *elegant*, se distinge prin cultura comunicării și retoricii.

* * *

U *– human action and promoter of national values;*
N *– funny in attitude, opens to help others;*
I *– idea of reunion with the Romanian motherland;*
R *– responsible decision making in promoting youth;*
E *– elegant, he stands out through his purposes and communication.*

DUMITRU CĂINĂREANU,
membru al Mișcării Civice „Tinerii Moldovei”

GEORGE SIMION

liderul Platformei Unioniste „Acțiunea 2012”

Un interviu cu George Simion, liderul Platformei „Acțiunea 2012”.

– ***Ce studii ai?*** – Am studiat la Colegiul Național „Gh. Lazăr”, apoi am mers la Universitatea din București, facultatea de Administrație și Afaceri, sunt licențiat în economie. Mi-am făcut masterul în Istoria Comunismului în Romania, Universitatea Al. I. Cuza din Iași, cu teza de disertație despre „Mișcări de rezistență antisovietice în Basarabia postbelică”.

– ***De când ești implicat în mișcarea unionistă?*** – Primele acțiuni unioniste le-am organizat încă în anul 2006, atunci aveam abia 19 ani. Drept imbold a servit acțiunea tinerilor de la Liceul „Gh. Asachi” din Chișinău, care au dat jos inscripția „Liceul moldo-francez”, care a fost o provocare pentru mulți români.

– ***Ce te motivează să fii unionist?*** – Probabil credința că un popor trebuie să fie împreună în granițele aceluiași stat și siguranța că Unirea ne va duce la o viață mai bună și la renașterea mândriei noastre naționale.

– ***Ce planuri ai după Unire?*** – Unirea este un proces continuu. Pentru a duce viitorul stat unit pe calea cea dreaptă vom avea de muncit mult pentru interconectarea malurilor Prutului într-un tot întreg.

IRINA BRICEAG,
activistă și promotoare a valorilor naționale

IURIE CRISTEA

directorul Liceului AŞM, profesor de biologie, grad didactic superior, grad managerial II, managerul proiectului: „Implementarea Planului Cadru Individualizat”

Semnificaţia numelui: IURIE – (din *slavă*) – ***Muncitor***

Dacă un liceu este bun sau rău, depinde de fiecare persoană implicată în procesul educaţional, fie cadru didactic, elev sau părinte. Dar o misiune aparte o are directorul instituţiei, aşa cum un manager întotdeauna ştie cel mai bine cum se administrează o instituţie, cunoaşte colaboratorii, elevii, părinţii, partenerii, precum şi rezultatele tuturor.

A fi directorul liceului AŞM este o onoare, dar şi o responsabilitate: trebuie să menţii imaginea instituţiei creată de ani şi să contribui la consolidarea ei.

„Domnul Iurie Cristea e profesorul de biologie care nu doar explică bine, dar şi poate combina glumele cu materialul predat. Merg cu plăcere la orele sale fiindcă e mereu deschis să răspundă la întrebările elevilor. Uneori nu e îndeajuns să îţi placă obiectul studiat, e nevoie de un profesor care te motivează. Aşa e şi în cazul nostru, dnul Cristea are un mod de predare deosebit”. *(Fiodorov Anastasia)*

„Dnul Iurie Cristea e o persoană responsabilă şi demnă de locul ocupat în acest liceu. Datorită lui avem o administrare la nivel superior ce ne creează condiţii bune pentru procesul de studiere”. *(Zaţîc Petru)*

„Din punctul meu de vedere, domnul director este o persoană autoritară, aceasta fiind o calitate demnă de urmat”. *(Adriana Nicula)*

„Este un director realizat, nu acceptă copiatul şi împreună cu cadrele didactice a luat toate măsurile necesare pentru a stopa plagierea în liceu. Plus la toate, domnul Cristea a reuşit să introducă în liceu Planul Cadru Individualizat, ce permite ca, începând cu clasa a XI-a, fiecare elev să studieze 7 obiecte obligatorii, două discipline opţionale, precum şi un nou modul vocaţional: voluntariat sau activitatea ştiinţifică. LAŞM este unica instituţie de învăţământ din republică căreia i-a reuşit o asemenea performanţă”. *(Chiriţa Tamara)*

„O persoană responsabilă pentru lucrul ce-l îndeplineşte, deschis spre comunicare. Dumnealui motivează elevii să-şi atingă scopurile cu forţele proprii şi este susţinător al autoconducerii in liceu”. *(Mihail Ungureanu)*

„Un liceul al copiilor dotaţi nu constă doar din elevi capabili şi inteligenţi, dar şi dintr-un cadru didactic cu anumite calităţi speciale. Fiind în calitate de director-dublor timp de o săptămână, am confirmat încă o dată că domnul Iurie Cristea este un manager iscusit, un om sobru care deţine o funcţie respectabilă şi în a cărui sarcină sunt puse numeroasele şi variatele probleme ale liceului. Îl pot caracteriza pe domnul director ca fiind un om integru, o persoană care îşi menţine echilibrul comportamental. Deţine capacitatea de a realiza el însuşi toate sarcinile pe care le dă subalternilor şi de a fi un exemplu în acest sens. El e o persoană încrezătoare în acţiunile sale, argumentându-şi bine alegerile. Domnul Cristea respectă cadrele didactice şi elevii liceului, susţinându-i în demersul profesional, fiind mereu deschis noilor idei de schimbare şi inovare”.

ECATERINA BABA,
pasionată de fizică şi tehnologii informaţionale

PAVEL CERBUȘCA

vicedirector al Liceului AȘM, doctor în pedagogie, grad didactic și managerial superior, autor de manuale și curriculum, manager de proiecte, cercetător științific superior, IȘE – AȘM

Semnificația numelui: Pavel – (din *greacă*) – ***Modest***

Omul care se simte european, chiar dacă trăieşte şi activează în R. Moldova

- ***Născut*** în Împărăția Inteligenței și a Creativității, mereu deschis spre schimbare.
- ***Ocupație:*** profesor de istorie și educație civică, director adjunct, metodist pentru problemele științifico-metodice, a predat economia, logica, filosofia, dreptul și alte discipline socio-umane.
- ***Preocupări:*** managementul educațional și proiectarea didactică, organizarea de voluntariat și mentorat, elaborarea și editarea de materiale în ajutorul cadrelor didactice și a elevilor.
- ***Respectă:*** valorile general-umane, naționale și personale, precum *Familia și Neamul*, *Dreptatea și Libertatea, Munca și Ordinea, Adevărul și Cinstea, Patriotismul și Respectul.*
- ***Principiul de viață:*** să nu încercăm să semănăm cu cineva, fiecare persoană este unică.
- ***Caracteristici:*** mărinimos și un om cu suflet mare, știe când să vină în ajutor.
- ***Activitatea profesională:*** cercetare și educație, elaborare de materiale și organizarea de training-uri, atât pentru tineri, cât și pentru maturi.
- ***Pasionat*** de ciclism și înot, turism și plimbări în aer liber, călătorii și comunicare.
- ***Apreciază la oameni:*** *Devotamentul* și *Prietenia, Demnitatea* și *Onoarea, Respectul* și *Stima.*
- ***Se simte împlinit:*** întotdeauna are argumente pentru propriile raționamente, iar toate acestea le aplică în organizarea dezbaterilor pe subiecte controversate.
- ***Specific:*** are un simț al umorului bine dezvoltat, care îi caracterizează personalitatea.

The man who feels European, living and working in Moldova

- *Born in the kingdom of Intelligence and Creativity, always open to changes.*
- *Respects: human values, national and personal values, Family and Nation, Justice and Freedom, Truth and Honesty, Patriotism and Respect.*
- *Occupation: Professor of History and Civics, Vice director of ASM Lyceum, methodist of scientific and methodical topics. He has teached the following courses: Economics, Logic, Philosophy, Law and Sociology.*
- *Concerns: management, didactics, volunteering, mentoring, editing.*
- *The purpose of life: be yourself – do not try to imitate someone, each person is unique.*
- *Characteristics: Magnanimous, a man with a big heart, he knows when to come and help.*
- *Appreciates in people: devotion and friendship, dignity and honor, respect and assistance as needed.*
- *Feels fulfilled: Always has reasons for his judgments and all these are applied in debates on controversial topics with various and during extracurricular activities.*
- *Specific: He has a well-developed sense of humor that marks him as a socially attractive person.*

NICOLAE GUZO,
mentor în organizarea dezbaterilor, pasionat de tehnologii media

GALINA FILIP

vicedirector al Liceului AŞM, profesoară de limbă engleză, grad didactic şi managerial II, manager al programelor de instruire

Semnificaţia numelui: GALINA – (din *greacă*) – ***Galerie***

Plăsmuitoarea succesului elevilor

De ce profesor? A fi profesor este oare o meserie ca oricare alta? Nu! Este o profesie demnă de a fi urmată, deoarece dascălul nu lucrează cu tablă sau lemn, ci cu suflete! Tocmai de aceea, Doamna Filip zi de zi călăuzeşte generaţii de elevi, ce preiau cunoştinţe în domeniu.

De ce Limba Engleză? Această limbă este cea mai importantă din punct de vedere al comunicării, întrucât este cunoscută de marea majoritate a populaţie lumii. Ani la rând, ea insuflă dorinţa de a studia limba engleză pentru elevii care nu au învăţat această limbă până la moment.

De ce Liceul Academiei de Ştiinţe? Este un liceu de prestigiu, care oferă fiecărui elev posibilitatea de a-şi etala talentele. Este o instituţie care se mândreşte cu profesori de performanţă, ce inspiră elevilor bucuria cunoaşterii, dar şi cea a creaţiei.

De ce vicedirector? Este o funcţie unde trebuie să demonstrezi competenţe manageriale şi profesionalism, să dai dovadă de sârguinţă şi să promovezi inovaţia în educaţie. Reuşeşte să îmbine în sine cele mai de vază calităţi ale unui lider cum ar fi răbdarea, inteligenţa, empatia, dar mai ales capacitatea de dăruire.

De ce acum? Dna Filip G. este o persoană a faptelor, care mereu a susţinut tinerii de la liceul AŞM, este mai mult decât profesor, este sprijinul spiritual al tuturor generaţiilor. De fiecare dată, Galina Filip a găsit timp pentru problemele elevilor, fiind deschisă pentru schimbări, mereu a optat pentru ceea ce este benefic pentru NOI.

De ce NOI? Domnia Sa ne-a motivat să abordăm învăţarea cu mai multă deschidere şi să cultivăm încrederea în NOI. Suntem tinerii implicaţi în proiectul pilot Planul-cadru individualizat, la care am muncit enorm, a avut încredere în succesul nostru, şi oricât de imposibil ar fi, a găsit soluţii pentru problemele noastre. Reprezintă acea persoană căreia generaţia a VII-a îi spune MULŢUMESC!

* * *

Why a teacher? Is being a teacher a profession like any other? Of course not! It is a profession worth of being followed because the teacher is not working with metal or wood, the teacher is working with souls! Therefore, Mrs. Galina Filip daily guides generations of students who learn a lot from her.

Why English? This language is the most important in terms of communication, because it is spoken by the majority of people. She has been motivating her students who don't speak the language to learn English for years.

Why the Lyceum of Academy of Sciences? Being a prestigious high school, it offers students the opportunity to improve their talents. It is a school that is proud of such people like Mrs. Galina Filip, who teaches the students the joy learning of learning and of creation.

Why a vice director? A courageous lady who demonstrates hard work and supports innovation. She manages to combine the most prominent qualities of a leader such as patience, intelligence, empathy and dedication especially.

Why now? A person of real facts, which has always supported young people from our high school, she was more than a teacher, because she supported all generations. Galina Filip can always find time for each student's problems. Being open for change, she has always chosen between what is most beneficial for us.

Why us? We are motivated to approach learning with more openness and to become self-confident. We are the young people who are involved in the project on which you have worked hard, you believe in our success, and you can find the solution to our problems in spite of all difficulties. You are the personality to whom the VIIth generation says THANK YOU!

ANA-ADRIANA GÂNCU,
pasionată de ştiinţe, limbi şi comunicare

TAMARA CRISTEI

doctor în filologie, profesoară de limbă și literatură română, grad didactic superior, Liceul AȘM, formator național, autor de manuale și programe școlare

Semnificația numelui: TAMARA – (din *ebraică*) – ***Victorioasă***

Plăcerea muncii aduce perfecțiunea acesteia

Pentru sutele de absolvenți ai Liceului AȘM, dar și pentru studenții de la Facultatea de Litere, dna **TAMARA CRISTEI** a fost și va rămâne un talentat profesor de literatură română clasică și un specialist remarcabil în domeniul didacticii contemporane. Cele două domenii de activitate cărora s-a dedicat – istoria literaturii și didactica – n-au existat niciodată separat, apropierea și chiar contopirea lor producându-se în „Mitul cuvântului" și „Mitul textului".

Anii renașterii naționale au descoperit în dna T. Cristei un înflăcărat patriot, un apărător și promotor al valorilor românești. Arcul voltaic se descarcă asupra problemelor școlii, cele mai stringente fiind: elaborarea unei noi concepții educaționale, racordarea învățământului românesc din R. Moldova la principiile europene, elaborarea unui curriculum modern și a unor manuale calitativ noi.

Numele Tamara Cristei, devenită între timp formator național la disciplina Limba și Literatura română, se întâlnește în primele grupuri de experți, organizate de Ministerul Educației în vederea reformării învățământului național. Rezultatele activității în acest domeniu sunt remarcabile. De pe masa de lucru au văzut lumina tiparului un șir de manuale originale, care au contribuit la dezvoltarea procesului educațional din republică, printre care: „Limba și literatura română: sugestii de rezolvare a testelor de Bacalaureat", „Manual de literatura română pentru cl. a X-a", „Ghid de implementare a Curriculumului modernizat în învățământul liceal" și alte materiale complimentare.

Dna Tamara Cristei este o personalitate complexă, cu o biografie impresionantă, care și-a adus aportul în inovarea educației. Fiindu-mi dirigintă și profesoară de Limba și Literatura română, mă aflu într-o interdependență strânsă cu dnei. Mă simt mândră că am onoarea să frecventez zilnic orele, care sunt desfășurate într-o manieră specială și însoțite de o atmosferă plăcută. A contribuit semnificativ la afirmarea Liceului AȘM prin faptul că elevii instruiți de dumneaei sunt mereu premiați la olimpiade.

* * *

For hundreds of high school alumni of the Academy of Sciences, but also for those from the Faculty of Letters of the UnASM, **TAMARA CRISTEI** *was and will remain a talented classical Romanian literature professor, accompanied by a scientist in the field of contemporary didactics. The two fields of activity, in which she has built her whole being, have never existed separately throughout the history of literature, their fusion occurring in „***Mitul cuvântului***" and „***Mitul textului***". The years of national revival have discovered in Tamara Cristei an ardent patriot, a defender and promoter of the Romanian values. The Voltaic arc discharges on school issues, the most stringent being the elaboration of a new educational conception, the harmonization of the Romanian educational system of Republic of Moldova with European principles, developing a modern curriculum and qualitatively new textbooks. The name „Tamara Cristei" has become through time a central trainer (in 1998), then national trainer (2000) at the Romanian language and literature subject, it's been noticed in the first groups of experts organized by the Ministry of Education to reform education. The results of activity in this area are remarkable - a number of original textbooks off the working table have descended to the light of typography, which have contributed to the development of education in the Republic.*

Finally, T. Cristei is a complex personality with an impressive biography, who has contributed to the high school education innovation. Being my home room-teacher and my Romanian language and literature teacher, I am in a close interdependence with her. I feel proud that I have the honor to attend Mrs'daily classes, which are spent in a special way, accompanied by a pleasant atmosphere. She has greatly contributed to LASM, whereas the students thought by her are always winners of international competition.

LILIA CHIRIACOGLO,
pasionată de lectură, comunicare și sport

VALERIU BALTAG

doctor în ştiinţe matematice, profesor de matematică, grad didactic superior, Liceul AŞM, cercetător ştiinţific superior, Institutul de Matematică şi Informatică, AŞM

Semnificaţia numelui: Valeriu – (din *latină*) – ***Puternic***

Orele de matematică ţinute de dl **VALERIU BALTAG** sunt deosebite şi captivante. Se datorează, în primul rând, pasiunii şi dăruirii de sine. Profesorul este mereu binevoitor cu elevii şi cu multă răbdare îşi face meseria. Dumnealui conduce cercul de matematică din cadrul Liceul AŞM. Aici profesorul pregăteşte cu succes atât elevii care doresc să înţeleagă materia şcolară, cât şi pe cei care doresc să cunoască mai mult despre ştiinţa numerelor. Roadele muncii sale sunt culese la cele mai prestigioase olimpiade şcolare, în cadrul cărora discipolii săi ocupă locuri de frunte.

Dl Valeriu Baltag conduce lotul olimpic al Olimpiadei Internaţionale de Matematică şi activează în calitate de cercetător ştiinţific în cadrul Institutul de Matematică şi Informatică a AŞM. Dl Valeriu Baltag, cu siguranţă, întruchipează portretul unui profesor de succes, iar tânăra generaţie dacă îl ascultă atent are doar de câştigat.

* * *

Mr. **VALERIU BALTAG** *is dr. Senior Researcher at the Institute of Mathematics and Computer Science Academy of Moldova. He leads the Olympic team for International Mathematical Olympiad. He is a mathematics teacher at the Lyceum of Academy of Sciences. Lessons from the Mr. V. Baltag at LASM are special and exciting because the teacher is really passionate about mathematics and he brings soul into his work. He is always gracious and full of energy; he has patience with students and makes them understand the subject taught. He leads high school math circle where he works with children who are passionate about the science of numbers. Professor's effort invested in teaching pupils and his professionalism is confirmed by the remarkable results achieved by students in the most prestigious contests. Mr. V. Baltag certainly embodies the portrait of an ideal teacher.*

VICTOR COJOCARU,
pasionat de chimie, matematică şi fizică.

RAISA MIRON

profesoară de informatică şi matematică, grad didactic superior, Liceul AŞM, mentor în pregătirea elevilor pentru olimpiade şi concursuri naţionale şi internaţionale

Semnificaţia numelui: RAISA – (din *slavă*) – ***Înflăcărată***

Dna **MIRON RAISA** şi-a făcut studiile la Universitatea de Stat, dar discipolii săi învaţă la multe instituţii superioare din ţară şi de peste hotare, în special, în România, SUA, Marea Britanie, Franţa şi altele. Cunoaşte limbi străine, precum rusa şi italiana, care îi ajută să se integreze abil în societate şi peste hotare. Cu multă măiestrie organizează elevii în cadrul cercului de informatică, utilizând eficient institutul de mentorat şi învăţarea reciprocă între tineri.

Cel mai mare rezultat al profesoarei de matematică şi informatică sunt diplomele şi medaliile discipolilor dânsei la olimpiadele şi concursurile naţionale şi internaţionale. Majoritatea discipolilor dnei R. Miron au finalizat studiile universitare şi postuniversitare cu brio şi lucrează în diverse domenii, în special IT, la cele mai cunoscute companii din lume.

MIHAI CHICU,
pasionat de matematică şi informatică.

MARIA HAREA

pedagog social, grad didactic II, bibliotecar, Liceul AȘM, organizatoarea de evenimente extra-curriculare

Semnificația numelui: MARIA – (din *latină*) – ***Puritate***

"Poți să te ascunzi şi după stele, ea oricum te va descoperi, pentru a-şi realiza scopul: să-ți acorde ajutor la timp"

Dna pedagog social al Liceului AȘM – **MARIA HAREA** este un specialist bun în domeniu, știe tot despre liceeni, dar aceasta o face doar în interesul lor, pentru ai proteja de diverse devieri de comportament. Ține minte cine și ce a făcut, atât la bine (știe a aprecia persoanele care fac bine la justa lor valoare), cât și la mai puțin bine (știe a reorienta comportamentul persoanei astfel, încât în scurt timp să fie un exemplu pentru ceilalți). Dar cea mai importantă calitate a ei este faptul că trăiește ca un înger păzitor cu 2 perechi de aripi. Protejează adolescenții de toate relele, iar pe cei buni îi face și mai buni. Posedă o artă deosebită de a convinge și de a face ca orice persoană să-și îndeplinească angajamentele.

Atenție mare la următoarele calități:

1. Este omenoasă și știe a aprecia orice persoană pentru faptele sale bune;
2. Orice problemă pe care o are o persoană pe suflet, dumneaei o soluționează cu mici eforturi;
3. Este o mare iubitoare de ordine și curățenie și apreciază persoanele care îi urmează modelul;
4. Este principială și onestă, dorind ca și alte persoane să posede asemenea calități.

E un om cu suflet mare. E un om care nu se sfiește să zică ce gândește. E un bătăuș Wasaby care știe cum să-ți facă mințile să ardă în așa un mod ca să nu mai repeți greșelile niciodată. Ar putea deține trofeul de *Ocrotitoare*. Aceasta misiune a fost special atribuită acestei brave doamne, deoarece are abilitatea de a se împrieteni cu orice țintă a noastră.

Lucrează din greu la orice proiect al ei și nu se lasă până nu reușește, așa cum îi insuflă că orice persoană are o picătură de bine în ea. Ca un hobby care o dezvoltă pe plan social sunt dansurile care le practică de mai mulți ani, adoră tema artelor, în special, și a culturii în general, fiind punctul ei forte. Iar dacă avem vreo misiune secretă într-un muzeu sau la vreun concert. este momentan contactată. Este o persoană de încredere și social deschisă, gata pentru orice misiune imposibilă, în special, pentru „*Clasa mea*".

* * *

Mrs. Maria Harea, or, as everyone is saying, the social schoolmaster in ASM lyceum.

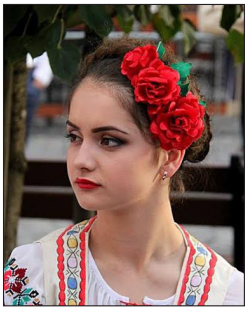
She is a spy with the highest qualification. „You can hide above the stars, anyway she will find you". She knows everything about everyone. She remembers everyone's home place. She knows everyone's confederate from that place. She is a ninja with 4 black waist lock. She lays down every adversary. She can take down each attacker. But the most important quality of her is that she is an angel with two pairs of wings.

Be careful with next features:

1. *She has eyes and ears all over the whole school*
2. *Don't look straight in her eyes! (Because her regard is able to melt every petrified heart)*
3. *Whatever problem you would have on your soul it isn't necessary to hide it. She will find it and will help you! (No matter what).*

Are you an ally or an enemy?

A true ally or a member of this unique warrior's soul knows very well many histories about everyone and everything. She is a human with a big soul. She is a person that doesn't hesitate to say what she thinks. She is a Wasaby warrior that knows how to burn your minds for you to understand your mistakes and to never repeat them.

ANASTASIA STURZA,
pasionată de artă, tradiții naționale și cultură.

ION EFTODI

grad didactic superior, profesor de matematică, preşedintele AO *„Promovare prin inteligenţă”*

Semnificaţia numelui: ION – (din ebraică) – ***Milostiv***

Prin activitatea pedagogică desfăşurată pe parcursul a multor ani, Dnul **ION EFTODI** este o personalitate specială. Dumnealui este un profesionist bun, de la care, cu siguranţă, ai foarte multe de învăţat. Deşi iniţial trebuia să facă o facultate ce avea la bază limba română, Dnul Eftodi a ales totuşi, calea matematicii, de mic fiind pasionat de această ştiinţă. Pe lângă toate acestea, este şi un foarte bun familist. Dumnezeu i-a mângâiat bătrâneţile, dăruindu-i 3 nepoţei. Are o familie frumoasă, fericită, unită şi se poate considera o persoană împlinită, atât pe plan profesional, cât şi personal.

* * *

Through his person, through the work carried out over many years, Mr. Eftodi is a personality of great value. Born on April 10, 1949, in the village of Popeştii de Sus, Drochia, he manages to become, after years of study, work and dedication, an exceptional educator, a professional, from whom we have certainly a lot to learn. Even if he initially was supposed to make a college education based on the Romanian, Mr. Eftodi had chosen the path of mathematics because this was his passion from childhood. He is a math teacher, superior degree, President of AO „Promotion through intelligence”. In addition to all this, he is a good family man. God has comforted his old age by bestowing him 3 grandchildren. He has a beautiful, happy and unified family, so he can be considered a fulfilled person, both professionally and personally.

GABRIELA NEGRU-VODĂ,
pasionată de ştiinţe, istorie şi limbi străine

ALA CRAVEŢ

grad didactic I, profesoară de geografie, managerul proiectelor ecologice

Semnificaţia numelui: ALA – (din *ebraică*) – ***Dragă***

Profesoara **ALA CRAVEŢ** este persoana care cu mult profesionalism şi inteligenţă transmite cunoştinţe profunde despre spaţiul geografic al Terrei, dar şi specificul dezvoltării meleagului nostru mioritic. Implică elevii cu multă măiestrie în activităţile cu caracter interactiv, este deschisă spre schimbare şi demonstrează exemplu viu de cetăţean activ, în special, când este vorba de acţiunile ecologice organizate în comunitate.

Dna Craveţ A. are o hartă a ei, unde Statele principale sunt calităţile, precum *Creativitatea, Înţelepciune, Inteligenţa, Diversitatea, Respectul*, care au creat un Imperiu al *Înţelegerii* şi *Toleranţei* între oameni. Drept Mări şi Oceane sunt *Drepturile* şi *Libertăţile*, care cu multă grijă sunt educate discipolilor, iar legătura dintre acestea sunt efectuate prin Râurile *Responsabilităţilor* şi a *Bunului simţ*. Munţii semnifică rezultatele obţinute de elevi la diverse olimpiade şi concursuri, iar Câmpiile sunt poveţele date zi de zi celor care sunt sensul vieţii dumneaei.

CONSTANŢA CRAVEŢ,
pasionată de ştiinţe, artă

SERGIU CÎRLIG

grad didactic I, profesor de fizică, cercetător științific superior

Semnificația numelui: SERGIU – (din *latină*) – ***Onorat***

C – competent, deținător al gradului didactic I, cercetător științific, își desfășoară activitatea la Institutul de Fizică Aplicată al AȘM și este profesor de fizică la Liceul AȘM.
Î – sigur de rezultatele discipolilor, sfidează regulile fixe și demonstrează că o relație de prietenie dintre profesor și elev există.
R – responsabil în meseria pe care o practică, manifestă interes pentru performanțele elevilor și reușitele lor.
L – lucid în exprimare, are o minte clară și pătrunzătoare, este o persoană conștientă de realitatea în care trăim.
I – ingenios, fiind autor al *Caietelor pentru lucrări de laborator la fizică*, a unor memoratoare și a manualului de *Astronomie* pentru clasa a XII-a.
G – glumeț și cu un caracter pozitiv, care îi motivează pe elevi și le aduce buna dispoziție, glumele dumnealui fiind o modalitate interactivă de desfășurare a lecției.

* * *

„Mr. S. Cîrlig is an exceptional teacher. Besides the fact that he is outstanding in his profession, he is a man of success. The thing I like the most about him it's his way to teach freely and friendly and yet highly effective. I always admired his democratic spirit, which leaves room for opinion and innovation. Equitability and fairness are definitely the elements that characterize Mr. Cîrlig. Till this day I feel honored that I am his student." **(Felicia Sănduță, LASM alumna).**

ANA-MARIA BUZU,
pasionată de lectură,
membru al Departamentului Mass Media

INGA SOROCEAN

doctor în șt., grad didactic superior, profesoară de limbă și literatură română, cercetător științific

Semnificația numelui: INGA – (din *germană*) – ***Ocrotitoare***

Dna **SOROCEAN INGA** este un dascăl cu vocație, are calități ce o fac o persoană deosebită și plină de farmec:

- *este un om pozitiv, optimist și își iubește meseria;*
- *ține mult la familia sa pentru că este apreciată de cei dragi;*
- *își iubește /înțelege discipolii pentru că este respectată;*
- *se manifestă în lumea cercetării și a lecturii, îndrumând elevii să-i urmeze calea;*
- *apreciază oamenii cu o înaltă cultură și inteligență.*

* * *

Qualities that makes her a special person:
INGA SOROCEANU *is a positive and optimistic person, loves her job and her family, have a lot of mates and friends, loves/understand her disciples, she have as a goal to teach anyone how wonderful is the world of books.*

VISCUN-MUNTEANU GRIGORE,
pasionat de științe ale naturii

SORINA GRAUR

grad didactic II, profesoară de limbă engleză, coordonatorul programului de dezbateri *„Publik speaking”*

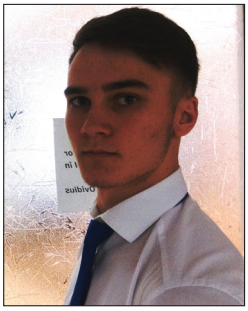
Semnificația numelui: SORINA – (din *rom.*) – ***Strălucire***

Dna profesoară consideră că unul dintre succesele sale profesionale sunt olimpicii republicani, numărul cărora crește în fiecare an. În procesul educațional optează mai mult pentru utilizarea tehnologiilor informaționale moderne în învățarea mai eficientă a limbii străine. Este convinsă că un rol important în acest proces îl mai au și întâlnirile cu vorbitorii nativi ai acestei limbi.

Unul din scopurile sale profesionale este obținerea gradului didactic I și promovarea în continuare a limbii engleze nu doar în instituțiile de învățământ, dar și în mediul comunitar prin proiectul „Publik Speaking”. Citatul ce o caracterizează este: ***„Trăiește-ți clipa” /Carpe Diem***/.

* * *

She says that a major achievement of her is the increasing number of Olympic prize winners. She uses the modern informational technologies to improve the learning process. One of her professional objectives is to get the 1-st teaching degree and promote English as an international language.

DIONISIE BARANCEA,
pasionat de fizică, matematică și limbă engleză

ANGELA CIORICI-FREI

grad didactic superior, profesoară de istorie, coordonatorul programului *„Educație pentru democrație”*

Semnificația numelui: ANGELA – (din *greacă*) – ***Mesager***

Idealurile de viață ale dnei **A. Ciorici** sunt simple: de a sădi un copac, de avea o familie fericită și de a „îmbătrâni sănătoasă”. A ajuns la această concluzie ca fiind o persoană împlinită, care nu și-a pierdut flacăra interioară. Ea iubește frumosul și la văzul acestor lucruri i se bucură ochiul. Este tare de caracter și persistentă. Optează pentru modalități noi și mai eficiente de predare a istoriei. Organizează lecția cât mai interactiv, ca să aibă loc conexiunea elev-profesor, implică participarea discipolilor prin răspunsurile și lucrul în cadrul orelor cu manualul și surse suplimentare. Este pozitivă și deschisă, se observă acel veșnic spirit și entuziasm ce persistă de la oră la oră, dar și în activitățile cotidiene. Iubește elevii ca pe copiii săi proprii, dacă sunt străduitori.

* * *

Life goals: *planting a tree, having a happy family and „growing old beautifully”. She came with this conclusion becoming a fulfilled person, who didn't lose her inside aim. She loves the beautifulness and seeing that kind of stuff makes her happy: She has a strong temperament, chooses new and effective ways of teaching history. Often uses Power Point presentations, offering well – structured information. Her lessons are interactively organized, so it is formed a student – teacher bond, are also involving answers and supplementary sources from her students. She is extremely positive; you'll get amazed by the lively spirit present at her classes.*

DAN PLUGARU,
pasionat de istorie, chimie și fizică

LILIA GOLOVEI

grad didactic II, psiholog școlar, coordonatorul programului *„Turism și orientare sportivă”*

Semnificația numelui: LILIA – (din *latină*) – ***Crin (Floare)***

Pasionată de diverse tipuri de activități printre care și turismul sportiv, dna **GOLOVEI LILIA** conduce un asemenea cerc la Liceul AȘM. A creat o echipă cu scopul de a deveni model pentru alte grupuri din republică, nu doar prin rezultate, dar și printr-un comportament bine pus la punct. Interesant este faptul că nu doar liceenii pentru prima oară explorau domeniul turismului în condițiile “naturii”, dar și dna L.Golovei învăța, alături de tineri, semnele topografice, nodurile turistice, culorile hărții, tehnici de cățărare și alte probe.

Pe lângă cunoștințele tehnice, nu uita să ne aducă aminte că suntem o echipă model. Astfel, la prima competiție la care participase echipa liceului s-a plasat pe locul II. Pentru concurenți și alți iubitori aceasta era o mirare, dar, în special, faptul că, adunați în jurul unui rug, nu doar povesteau bancuri și istorioare vesele, dar aveau și cărți pentru studiu, respectau regimul zilei.

* * *

L. Golovei is the main person in the sport tourism of the Lyceum of the AȘM.

Six years ago, Mrs. L.Golovei came out with the beautiful idea of making a team that will serve as a model for the other teams from our country, not only through big results, but also a conscious behavior. From the begging the idea was very well received by the administration, so in March 2001 was formed the first team that will represent our high school. It was interesting not only the fact that the pupils were exploring for the first time the nature, but also that miss L.Golovei was learning with them the topographical signs, map's colors, knotting and climbing techniques.

ALEXANDRU GUZUN,
liderul Clubului de turism de la Liceul AȘM

LARISA GRINCIUC

profesoară de chimie, grad didactic II, specialist în organizarea experimentelor științifice

Semnificația numelui: LARISA – (din *greacă*) – ***Grațioasă***

Dna **GRINCIUC LARISA**, este profesoara care ne deschide interesul pentru studiul chimiei, atât la ore, cât și în activitățile extra-curriculare. Este principială și bine structurată în acțiuni și fapte, mereu ne atenționează asupra securității tehnice nu doar atunci când facem diverse experimente, dar ar trebui să fim precauți și în viața cotidiană.

Menține o legătură strânsă cu Institutul de Chimie al AȘM. Potențialul științific al Institutului de Chimie constituie: 110 cercetători științifici, inclusiv – 4 membri titulari ai AȘM, 1 membru corespondent, 15 doctori habilitați și 45 doctori în chimie. În timpul vizitelor la Institutul de Chimie, elevilor Liceului AȘM le-au fost prezentate atât diferite utilaje cât și întrebuințarea lor: balanța analitică; agitator magnetic; recipiente de acumulare a substanțelor etc. Specializați în domeniul chimiei, elevii LAȘM au fost uimiți de tehnologiile de ultimă genrație și de complexul de metode de obținere a noilor subsanțelor chimice – considerat un progres semnificativ pentru R.Moldova.

VICTORIA ORÂNDAȘ,
pasionată de biologie și chimie

IMPLEMENTAREA PLANULUI-CADRU DE ALTERNATIVĂ ÎN LICEUL AŞM

Începând cu anul de studiu 2014-2015 în Liceul AŞM este implementat Planul-cadru de alternativă – un proiect educaţional inovativ.

În conformitate cu prevederile Codului educaţiei şi ale Strategiei sectoriale „Educaţia 2020”, demersul educaţional în ţară urmează a fi organizat spre aspiraţiile subiectului învăţării – elevul, precum şi ale părinţilor. Planul-cadru de alternativă în Liceul AŞM a început să fie pilotat în anul de studiu 2014 – 2015, în baza unei dispoziţii a Ministerului Educaţiei, iar în anul 2015-2016 a continat în clasele a XI-XII-a. Elevii studiază în baza unui program constituit din trei module: I – instruire academică obligatorie (7 discipline); II – instruire adiţională opţională (1–2 discipline la alegere); III –implicare vocaţională (activităţi de voluntariat, activităţi culturale sau activităţi de cercetare la alegere).

Rezultatele experimentului de implementare a planului-cadru de alternativă şi realizarea unui orar personalizat au fost prezentate în cadrul şedinţelor cu elevii şi părinţii, au fost discutate cu factorii de decizie din municipiu şi republică, precum şi în cadrul seminarelor organizate cu managerii şcolari.

În cadrul unei mese rotunde, cu participarea colaboratorilor Ministerului Educaţiei, au fost discutate succesele şi problemele apărute în cadrul experiementului. Un raport analitic consistent a fost prezentat de experţii naţionali dna Goraş-Postica Viorica şi dl Paiu Mihai (Centrul de Politici Educaţionale al Universităţii de Stat din Moldova), care au analizat punctele forte şi limitele pe care le oferă noua modalitate de organizare a procesului educaţional.

Participanţii la discuţii au menţionat că Planul-cadrul experimental de alternativă al Liceului AŞM oferă mari posibilităţi elevilor pentru a contribui la construirea propriului parcurs educaţional şi dezvoltare pentru viitoarea carieră. Rezultatele experimentului demonstrează că a crescut simţitor motivaţia şi interesul elevilor pentru învăţare, aşa cum în liceu se pune accent pe dezvoltarea competenţelor şi a multiplelor inteligenţe ale copilului.

Importanţa evaluării rezultatelor iniţiale de implementare a planului-cadru experimental are o mare valoare pentru continuarea ideii şi pentru extinderea ei în alte instituţii similare din ţară. În acest scop, a fost esenţială contribuţia Centrului de Politici Educaţionale al Universităţii de Stat din Moldova. Practic toţi elevii chestionaţi au menţionat că se simt mult mai responsabili pentru propriile acţiuni, ţinând cont de faptul că ei aleg ce discipline să studieze. Elevii au menţionat că noua modalitate de instruire îi ajută să-şi stabilească mult mai clar obiectivele şi să-şi dezvolte capacitatea de a lua decizii şi de a lucra în echipă.

Potrivit studiului realizat de colaboratorii Centrul de Politici Educaţionale al Universităţii de Stat din Moldova rezultă că 70 % dintre cadrele didactice intervievate consideră că noul program le oferă posibilitatea să adapteze conţinutul în funcţie de nivelul de instruire. Fiecare al doilea profesor menţionează că noul plan-cadru îi oferă sentimentul libertăţii de gestionare a conţinutului teoretic şi celui practic. În acelaşi timp, aproape jumătate dintre cadrele chestionate consideră că programul oferă oportunitatea de a lucra mult mai aprofundat asupra materiei pe care o predau.

Sperăm că experienţa Liceului AŞM va fi preluată şi de alte instituţii din republică, iar rezultatele implementării acestuia vor contribui la modernizarea învăţământului liceal în R. Moldova.

IURIE CRISTEA,
directorul Liceului AŞM, profesor de bilologie, grad didactic superior, grad managerial II

VOLUNTRII LAŞM ÎN ACȚIUNE

Planul-cadru de alternativă, implementat în Liceul AȘM, include un modul special *Implicare/dezvoltare vocațională*, unde *acțiunilor de voluntariat în comunitate* li se acordă o importanță deosebită, deoarece sunt solicitate de către elevi.

În cadrul proiectului pilot la Liceul AȘM de implementare a unui nou plan-cadru de alternativă pentru R. Moldova, axat pe reducerea disciplinelor obligatorii și punerea accentului pe disciplinele opționale, locul voluntariatului este semnificativ. Despre interesul elevilor pentru voluntariat, cifrele spun de la sine: peste 80% din elevi au solicitat disciplina opțională *Voluntariat*, organizarea căreia se deosebește substanțial de alte discipline opționale.

Elevii au de realizat pe parcursul anului 72 de ore de voluntariat și muncă în folosul comunității. O parte din ore sunt organizate chiar în instituție, de exemplu: administrarea site-ului liceului, a radioului școlar, organizarea și desfășurarea cercurilor pe interese (arte, dans modern, turism, chitară), precum și acțiuni de mentorat. O parte din ore sunt destinate pentru acțiunile de volutariat, organizate în parteneriat cu Universitatea AȘM și institutele academice.

Manifestă interes evenimentele inedite, pecum „Noaptea cercetătorului", implicarea în experimentele la biologie și chimie, organizarea competițiilor de dezbateri și comunicare eficientă. De asemenea sunt solicitate acțiunile organizate în comunitate, în parteneriat cu ONG și instituțiile de profil, cu care sunt încheiate acorduri de parteneriat, de exemplu *„Amnesty Internațional Moldova", Mișcarea civică „Tinerii Moldovei", UpGreate în educație*" și altele.

Pentru eficientizarea și organizarea calitativă a muncii de voluntariat în Liceul AȘM a fost elaborat și aprobat *Regulamentul despre organizarea acțiunilor de voluntariat de către elevi*, discutat și aprobat la Consiliul Profesoral. După instruirea și orientarea strategică a elevilor, urmează etapa de analiză a doleanțelor tinerilor, așa cum inteligențele și aspirațiile lor au o mare importanță în organizarea corectă și eficientă a muncii de voluntariat. În calitate de voluntar, elevul poate să se implice într-o varietate de acțiuni și proiecte în domeniile: *științific, social, civic, sănătate, ecologic, cultural, administrativ, sport și cultură fizică, cooperare internațională.*

În instituția de învățământ activitățile de voluntariat sunt organizate în perioada 15 septembrie – 15 mai. Însă până la 15 septembrie se desfășoară etapa de pregătire, în care fiecare elev alege instituția sau organizația cu care va colabora, unde va presta servicii sau va organiza activități de voluntariat în baza unui *Contractului de voluntariat*, încheiat între elev și instituția respectivă.

În *Registru voluntariatului* elevii completează planul de activitate pe întreg anul de studii și efectuează sistematic notițe despre rezultatele activității: obiective, activități desfășurate, metode, locul, timpul și concluziile necesare.

Lunar elevii voluntari prezintă *Raportul de activitate* sau *Carnetul voluntarului* (anexe în Regulament), iar administratorul responsabil efectuează aprecierea corespunzătoare în *Registrul de evidență a activității voluntarilor.*

La sfârșitul programului de voluntariat (către 15 mai) fiecare elev este apreciat cu calificativele: *foarte bine; bine; satisfăcător; nesatisfăcător* pentru activitatea de voluntariat desfășurată în baza: *certificatului eliberat de instituția gazdă și a raportului de activitate anual sau a portofoliului.*

Voluntariatul este o necesitate a timpului. Tinerii contemporani sunt deschiși pentru a se implica în acțiuni de voluntariat. Mai multe informații utile pot fi accesate pe https://www.facebook.com/voluntariilasm/?fref=photo

Dr. PAVEL CERBUȘCA,
vice-directorul Liceului AȘM,
managerul modulului *Voluntariat în comunitate.*

ACTIVITATEA DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ ŞI DE CREAŢIE

Specificul Liceului AŞM este încurajarea elevilor de a se implica în cercetare ştiinţifică şi acţiuni inovative. Aceasta este parte componentă a modulului *Implicare/dezvoltare vocaţională*, denumită *Cercetare şi creativitate tehnologică.*

În baza planuluii de acţiuni, elaborat de administraţia Liceului AŞM, sistematic sunt organizate activităţi ştiinţifice şi de creaţie, menite să dezvolte competenţe de cercetare, orientare profesională şi dezvoltare pentru carieră. Practic fiecare elev din clasele a X-XI lucrează asupra unui subiect de cercetare la un obiect solicitat, unde sunt puse în valoare multiplele inteligenţe ale copilului.

Cu acest scop a fost elaborat *Regulamentul despre organizarea muncii ştiinţifice şi de creaţie*. Obiectivul major este identificarea, stimularea şi promovarea talentelor în domeniul ştiinţei, aprofundarea cunoştinţelor la disciplinele şcolare conform inteligenţelor elevului, dezvoltarea imaginaţiei şi creativităţii. Creative se consideră tezele ştiinţifice ce reflectă studierea unor fenomene, evenimente, procese cu titlul de noutate; obţinute în rezultatul experimentelor, cercetărilor, studiilor ştiinţifice în orice domeniu al ştiinţei şi tehnicii; ce descriu problemele şi metodele de protecţie ale naturii, poluării mediului ambiant, schimbării climatice; prezentarea unor aparate şi mecanisme, modele construite personal sau în grup; lucrările efectuate prin aplicarea calculatoarelor; creaţiile artistice, scenarii ale unor manifestări desfăşurate în comunitate; lucrări de analiză a practicii pe teren sau expediţii geografice, biologice, folclorice.

Pentru a realiza obicetive practice sunt organizate un şir de activităţi, precum experimentarea unor intenţii teoretice; studiul la bibliotecă, întâlniri cu persoane resursă în cadrul institutelor AŞM, la facultăţi pe domenii şi frecventarea lecţiilor la Universităţii AŞM de către elevi împreună cu studenţii, organizarea unor conferinţe comune, practica pedagogică a studenţilor în liceu, organizarea de dezbateri şi activităţi cognitive. Aceste şi alte activităţi contribuie la consolidarea relaţiilor de parteneriat în cadrul Cluster-ului educaţional ştiinţific UnivER Science, între liceul AŞM, Universitatea AŞM şi institutele academice.

Elevii şi profesorii Liceului AŞM au participat activ în cadrul mai multor întruniri ştiinţifice şi de creaţie, organizate la nivel de municipiu şi republică. Printre ele sunt:

– Conferinţa ştiinţifică republicană a elevilor "Spre viitor", organizată de Liceul AŞM, obiectivele căreia sunt orientare spre investigaţie şi descoperire. La eveniment participă peste 100 de elevi din clasele a X-XII-a, 80% dintre care au obţinut diplome de gradul III, II şi I.

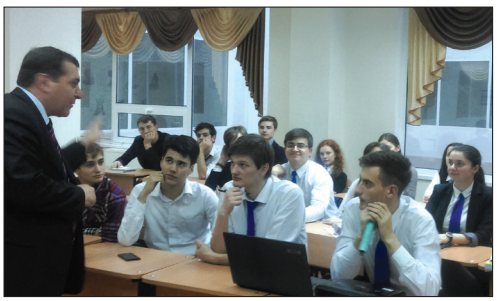
– Conferinţa ştiinţifico-practică municipală a elevilor „Muncă, Talent, Cutezanţă", la care delegaţia Liceului AŞM este destul de numeroasă. Ca rezultat peste 40 de elevi au obţinut locul I – 12 elevi, locul II – 7 elevi, locul III – 7 elevi, menţiune – 4 elevi.

– Conferinţa naţională AGIRoMd „Tradiţii asociative ale învăţătorilor", la care au participat peste 150 de cadre didactice din toate raioanele republicii. A fost prezentată şi experienţa Liceului AŞM, în special, modelul implementat al Programului axat pe inteligenţele elevului, elemente de noutate cu referire la o şcoală eficientă, video despre opiniile elevilor cu referire la „şcoala altfel".

– Conferinţa autoconducerii şcolare „Tinere talente", organizată tradiţional la finele anului de studiu de către Senatul elevilor, unde sunt ascultate rapoartele de activitate ale departamentelor.

– Conferinţa Voluntarilor din Liceul AŞM, de asemenea, organizată la sfârşitul anului de studiu, în cadrul căruia sunt totalizate rezultatele atinse de elevii implicaţi în voluntariat.

– Clubul de Robotica şi Inventica al LASM, creat la iniţiativa elevului Dan Butmalai, scopul căreia este crearea unor modele noi de roboţi şi a unor tehnologii informaţionale moderne.

Depratamentul Ştiinţă şi Creativitate
a Senatului Liceului AŞM

LICEUL AȘM

instituție care dezvoltă competențele și calitățile de personalitate ale elevilor, ulterior demonstrate în situații cotidiene noi

Am avut plăcerea să cunosc mai multe personalități notorii care au vizitat liceul și cu care am comunicat eficient. Dar cele mai importante în viața mea au fost profesorii. Nimeni nu conștientizează la moment ce semnificație au dascălii pentru un elev, dar timpul schimbă lucrurile. Peste ani valoarea profesorilor și contribuția acestora se valorifică în acțiunile absolvenților, devenim mai recunoscători eforturilor pe care le-au întreprins la momentul potrivit în formarea calităților noastre.

VASILE FURDUI, *absolvent*

Personalitățile care au vizat Liceul ASM ne-au transmis un mesaj puternic și motivațional cu privire la viitorul nostru. Prin propriile exemple ne-au demonstrat că este posibil totul, trebuie doar să vrei, iar orice vis poate deveni realitate, dacă lupți zi de zi pentru acesta. Iar profesorii au fost niște îndrumători și prietenii mai mari ai elevilor. Sănătate tuturor. Nu uitați – Liceul este un „*Templu al Cunoștințelor*”.

VASILE GHERASIM, *absolvent*

În Liceul AȘM cea mai mare amprentă asupra mea au lăsat-o profesorii. Invitații speciali, cu mici excepții, erau interesați de ceva la rândul lor și de aceea se purtau uneori „nefiresc” cu noi. Profesorii însă, mereu ne-au presat să ne perfecționăm acolo unde era mai mare nevoie de lucrat. Acesta este un adevăr pe care prea puțini oameni ți-l spun după prima interacțiune.

PETRU CIOBANU, *absolvent*

Anii de liceu au fost cei în care am învățat să apreciem valorile, să fim pregătiți pentru lupta cu nedreptatea și să avem imunitate la virușii societății. Aceasta datorăm oamenilor pe care i-am cunoscut, în special, profesorilor. Dascălii au fost, sunt si vor fi un model pentru fiecare elev. Pot sa mă consider o norocoasă pentru ca am avut posibilitatea să cunosc multe personalități (Gh. Duca, Iu. Filip, I. Turcanu, A. Mudrea, I. Guceac etc.), erau deschise să ne vorbească despre experiențele și lucrările acestora. Ne-au învățat să fim simpli și să lăsăm faptele să vorbească despre noi.

TATIANA VÂZDOAGĂ, *absolventă*

Săptămânal, în cadrul clubului „*Miercurea pe la chindii*”, am avut ocazia să cunosc personalități de la care am învățat multe lucruri. De la scriitori, am aflat care este și cât de importantă e forța cuvântului, cât de fascinantă este lectura în crearea unui adolescent. Prin lectură mi-am creat o viziune asupra lumii, la baza căreia își au locul adevăratele valori ale vieții: Simplitatea, Bunătatea, Înțelepciunea, Credința, Dragostea față de patrie și neam, precum și Devotamentul față de oameni. De la artiști, am învățat mai bine ce înseamnă un cântec și cum trebuie acesta interpretat: cu suflet, pentru a ajunge în sufletele celor ce ascultă.

Dacă personalitățile ne onorau cu prezența sa săptămânal, cei care o făceau zilnic, ne îndrumau și ne sprijineau succesul au fost profesorii: de la ei am învățat ce înseamnă dăruire de sine, ambiție, obiectivitate, responsabilitate, corectitudine, succes și cel mai important – mi-au inspirat dorința să fiu propriul meu profesor pe tot parcursul vieții.

ANATOL PALADI, *absolvent*

